

A „Drogosultság - Egy kirekesztett társadalmi csoport kirekesztett segítőinek érdekképviselése” című projektbe félidős értékelése

Projekt azonosító: NCTA-2013-4196-M1

T á m o g a t ó k

TARTALOM

BEVEZETÉS	3
A FÉLIDŐS ÉRTÉKELÉS MÓDSZERE	3
A SZERVEZETEK HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE	5
A BEVONT SZERVEZETEK SZERVEZETI MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK	5
<i>A bevont szervezetek szervezeti működésével kapcsolatos monitoring információk</i>	5
<i>A bevont szervezetek szervezeti működésével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoporthoz alapján</i>	6
A BEVONT SZERVEZETEK KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK	8
<i>A bevont szervezetek kommunikációs tevékenységével kapcsolatos monitoring információk</i>	8
<i>A bevont szervezetek kommunikációs tevékenységével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoporthoz alapján</i>	9
VISSZAJELZÉSEK A NORVÉG PROJEKT KERETÉBEN AZ UTÓBBI EGY ÉVBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGGEL KAPCSOLATBAN	12
A KÁBÍTÓSZERÜGYI CIVIL KOORDINÁCIÓS TESTÜLET (KCKT) MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK	13
<i>A KCKT működésével kapcsolatos monitoring információk</i>	13
<i>A KCKT működésével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoporthoz alapján</i>	13
A DROGSZAKMAI CIVIL OMBUDSMAN (DCO) MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK	17
<i>A DCO működésével kapcsolatos monitoring információk</i>	17
<i>A DCO működésével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoporthoz alapján</i>	18
A JÖVŐBENI TERVEKKEL KAPCSOLATOS VÉLEKEDÉSEK	23
Releváns és megvalósítható tervek	24
Releváns, de nehezen kivitelezhető tervek	24
Helyi érdekérvényesítés	25
A szervezetek támogatása (képzések, szupervízió)	27
Alacsony, vagy vitatott relevanciájú tervek	28
IGÉNYEK	29
MELLÉKLETEK	30
FÓKUSZCSOPORT VEZÉRFONAL	31

BEVEZETÉS

A Magyar Drogprevenációs és Ártalomcsökkentő Szervezetek Szövetsége (MADÁSZSZ) a drogszakma területén működő másik három ernyőszervezettel – Magyar Addiktológiai Társasággal (MAT), Magyar Drogrehabilitációs Intézetek Szövetségével (MADRISZ), valamint az Ártalomcsökkentők Szakmai Egyesülete (ÁSZ) – együttműködve támogatást nyert az EGT/NORVÉG Civil Támogatási Alap Makroprojekt pályázatán.

A "Drozsultság – EGY KIREKESZTETT TÁRSADALMI CSOPORT KIREKESZTETT SEGÍTŐINEK ÉRDEKKÉPVISELETE" című projekt célja a drogszakma támogatása az aktuális társadalmi körülményekre reflektáló proaktív alkalmazkodásában (I), valamint a terület érdekérvényesítési tevékenységének javítása (II). A konkrét fejlesztések mindkét cél esetében két szinten zajlanak. Az egyik szint a MADÁSZSZ stratégiai fejlesztése, a hatékonyabb működést és érdekérvényesítést lehetővé tevő készségek, kapacitások, struktúrák kialakítása. A fejlesztések másik szintje pedig a proaktív alkalmazkodással és érdekérvényesítéssel kapcsolatos tudás/tapasztalat átadása. A projekt megvalósításának időtartama 2 év, 2013. október 1-én indult és 2015. szeptember 30-án zárul.

A projekt során átvélő célként mindvégig érvényesíteni kívánjuk a tényalapúság és az értékelés szempontjait. Ez részben a MADÁSZSZ szemléletéből következik, abból, hogy szervezetünk elkötelezett tevékenységének helyzetadekvátsága, szükségletekben gyökerező volta iránt, és fontosnak tartja, hogy munkája a bevont szervezetek megalégedését, eredményesebb működését szolgálja.

A projekt keretében zajló fejlesztéseket, változásokat, a projektbe bevont szervezetek véleményét egy, a projekt előrehaladásához, illetve a beszámolási ciklushoz igazodóan 4 havonta változó tartalommal megjelenő monitoring kérdőív segítségével folyamatosan nyomon követjük. A projekt futamidejének felénél ez kiegészült egy ún. félidős értékeléssel, melynek révén lehetőség nyílt a vélemények ütköztetésére, a felvetődő problémák átbeszélésére, projektről való személyes diskurzusra. Az értékelés, azon túlmenően, hogy visszajelzésekkel szolgál a MADÁSZSZ számára a projektben végzett munkájáról, lehetővé teszi a projekt 2. időszakára tervezett tevékenységek aktuális igényekhez való igazítását is.

A FÉLIDŐS ÉRTÉKELÉS MÓDSZERE

A félidős értékelés a "Drozsultság – Egy kirekesztett társadalmi csoport kirekesztett segítőinek érdekképviselete" című projektbe bevont szervezetek körében történt, kombinált adatgyűjtési technikával, melynek során a kutatás alapmódszerét jelentő fókuszcsoportos beszélgetéseket egyes tematikus egységek esetében rövid önkitöltős kérdőív alkalmazásával egészítettük ki.

A fókuszcsoportokhoz a beszélgetés tartalmi fókuszai, valamint az egyes kérdések során alkalmazott módszerek (beszélgetés, rangsoroló szavazás, stb.) és időfelhasználása szerint is lebontott strukturált vezérfonal készült.¹

A kutatás során vizsgált főbb témakörök:

- i. Helyzetértékelés: a bevont szervezeteknek a szervezeti működés valamint az érdekképviseleti és kommunikációs tevékenység különböző területeivel való

¹ A fókuszcsoport vezérfonala, valamint az önkitöltős kérdőívek megtalálhatók a beszámoló mellékletében.

elégedettségrel kapcsolatos monitoring eredmények megbeszélése, értelmezése

- ii. Visszajelzések a MADÁSZSZ elnökség utóbbi egy évben végzett tevékenységével kapcsolatban, különös tekintettel is a két új intézmény működésével kapcsolatos tapasztalatokra
 - o a Kábítószerügyi Civil Koordinációs Testület (KCKT) működésével kapcsolatos visszajelzések
 - o a Drogszakmai Civil Ombudsman (DCO) működésével kapcsolatos visszajelzések
- iii. Jövőbeni tervek: a bevont szervezetek hogyan vélekednek a projekt keretében a jövőben megkezdődő fejlesztésekről/tevékenységekről.

Az adatfelvétel 2014 december 3-án és 4-én történt, 2 csoportban, összesen 17 bevont szervezet 18 képviselője részvételével. A szervezeteket döntően a szervezetvezetők képviselték.

A fókuszcsoportokról hanganyag, s annak alapján szószerinti átírat készült. A rangsoroló szavazások eredményeinek rögzítésére flip chart volt segítségünkre. A fókuszcsoportok analízise során horizontális elemzést alkalmaztunk (Vicsek 2006), azaz az interjúkivonatokat, valamint önkitöltős kérdőíveket tematikusan, a vezérfonal témakörei szerint elemeztük, és az eredményeket ezen témakörök mentén mutatjuk be. A flip chartok és az önkitöltős kérdőívek adatainak feldolgozására Excel programot használtunk. A rendelkezésre álló információkat összesítetten elemeztük, nem vizsgáltuk, hogy az egyes szervezetek milyen álláspontot képviselnek, s a tanulmányban felhasznált szó szerinti idézetek is név nélkül szerepelnek.

Tekintettel arra, hogy – mint említettük – a projekt keretében zajló fejlesztéseket, változásokat, a projektbe bevont szervezetek véleményét a 4 havonta készülő monitoring felméréssel folyamatosan nyomon követjük, s a félidős értékelés az első és a második a monitoring² információknak az árnyalására, az azokban megjelenő problémák átbeszélésére szolgált, ezért azon témák esetében, melyekre vonatkozóan vannak monitoring adataink, a fókuszcsoportok során azokat az egyes témákról folytatott diskurzus kiindulópontként ismertettük, s a követhetőség végett a félidős értékelést tartalmazó tanulmányban is bemutatjuk azokat.

² . Az első kérdőívet a bevont szervezetek közvetlenül a projektbe való bekapcsolódást követően, a bekapcsolódás idejére, június 1-jére vonatkozóan töltötték ki. Ezek jelentik a kiinduló adatokat a projektben történt változások nyomon követéséhez. A második adatfelvételre pedig 4 hónappal később – október 1-jei vonatkozási idővel - került sor.

A SZERVEZETEK HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A monitoring kérdőívekben folyamatosan véleményt kérünk arról, hogy a szervezetek mennyire elégedettek a saját szervezeti működésük, illetve az érdekképviselői és kommunikációs tevékenységük különböző területeinek működésével. Ennek alapján folyamatos jelzéseket kapunk arra vonatkozóan, hogy a szervezetek tevékenységének melyek azok a területei, ahol különösen is nagy elégedetlenség mutatkozik, illetve tudjuk, hogy a szervezetek hol érzékelnek kedvező, s hol negatív tendenciákat. A féléves értékelés kitért a bevont szervezetek helyzetértékelésével kapcsolatos kérdések árnyalására is.

A BEVONT SZERVEZETEK SZERVEZETI MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK

A bevont szervezetek szervezeti működésével kapcsolatos monitoring információk

A szervezeti működés különböző területei közül a projekt előkészítéseként végzett, illetve a korábbi szükségletfelmérések adataival harmonizálva, a szervezetek aktuálisan is a finanszírozást tekintették összességében a szervezeti működés leggyengébb láncszemének. De az utóbbi hónapokban az elégedetlenségi tartományba csúszott a jogi ügyek intézése is.

1. táblázat: A szervezeti működés különböző területeivel való elégedettség a monitoring alapján³

	kiinduló helyzet (1. mérés) (N=20)	aktuális helyzet (2. mérés) (N=21)	változás * (N=20)
7.2.1. Munka-, hatáskörmegosztás	3,25	3,19	-0,05
7.2.2. Koordináció, vezetés/irányítás	3,45	3,33	-0,10
7.2.3. Jogi ügyek intézése	3,25	2,86	-0,40
7.2.4. Könyvelés	4,05	3,86	-0,20
7.2.5. A szervezet finanszírozása	2,45	2,48	0,05
7.2.6. Adminisztráció (Pl: pályázati dokumentációk kezelése)	3,85	3,86	0,00

*mindkét mérésben résztvevő szervezetek esetében mért változás átlaga

A szervezeti működés vizsgált területeinek felében (6-ból 3 területen) kedvezőtlen, folyamatok zajlottak, a másik három területen pedig a stagnálás volt jellemző az elmúlt hónapokban. A bevont szervezetek leginkább a jogi ügyek intézése tekintetében számoltak be kedvezőtlen tendenciáról.

³ A „Kérjük, értékelje az Önök szervezetét aszerint, hogy mennyire elégedett azzal, ahogyan az egyes területeken működik. Válaszait 1-től 5-ig terjedő skálán adja meg (1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett)” – kérdésre adott válaszok a 1. (június 1-jén) és a 2. (október 1-jén érvényes állapotot tükröző) monitoring kérdőív alapján

A bevont szervezetek szervezeti működésével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoporthoz alapján

A féldős fókuszcsoporthoz kutatás során a szervezeti működéssel kapcsolatosan a monitoring adatokban megjelenő tendenciák közül elsősorban a leginkább kedvezőtlen tendenciákat mutató – a korábbi elégedettségi tartományból az elégedetlenségi tartományba átkerülő – jogi ügyek intézése tekintetében zajlott érdemi diskurzus a féldős fókuszcsoporthoz. A vizsgált periódusban (június 1 és október 1 között) kedvezőtlen tendenciák háttérében három főbb tényezőcsoportot sikerült azonosítanunk:

- (1) a szervezetek jogi vonatkozással (is) rendelkező ügyeinek megszorodása
- (2) a szervezetek jogi környezetében tapasztalható kedvezőtlen tendenciák
- (3) egyéb hangulati/percepcionális tényező: kapacitás hiány miatti, vagy a közérzettel összefüggő félelmek

(1)

Megszaporodtak a vizsgált periódusban a szervezetek jogi kompetenciát (is) igénylő ügyei. Itt a KEHI-s ellenőrzéseket (i), a közhasznúsági státusz megújításával kapcsolatos jogi kérdéseket (ii), a KAB-os pályázatok hiánypótlásai körüli problémákat említették (iii),

„Hát nálunk egyértelműen az történt, hogy ez a cirkusz, ami a civileket itt, hát az egész ország területén belül ez a civil történet, tehát hogy a kollegáink minden reggel szeretettel köszöntenek, hogy még bejöttök dolgozni? Merthogy várjuk összecsomagolva a KEHI-t ...” (i)

„Nálunk ez a közhasznúsági téma, ami megviselt minket, mert miután '91 óta működik a szervezet, '96-tól volt kiemelten közhasznú, most egy rendeletszám hiánya miatt, most visszadobták a közhasznúsági, közhasznúság megújítási kérelmünket és az egészet ugye most újra kell indítani. Tehát ezt nem tartottam eléggé korrekt dolognak, hogy tényleg egy adminisztratív akármilyen miatt dobjanak vissza valamit, holott városi szinten is, és ezt a városi bíróság helyben bírálta, ... egy olyan szervezet, aki nagy valószínűséggel azért ismeri a munkánkat, ... tudvalevő, hogy valójában működő civilszervezet vagyunk, és olyan tevékenységet végzünk, amit senki más a megyében és ennek ellenére mégis, ...ez a huzavona nagyon megviselte a szervezetünket. (ii)

„a beszámolás július volt, vagy június, de júliusig, és most kezdenek a hiánypótlások kijönni. Tehát lehet, hogy egy csomó szervezet most tapasztalja meg azt, hogy az, amit ő beadott, az nem jó, és vissza kell fizetnem Ha a KAB-ból indulok csak ki...” (iii)

Többen említették a jogi ügyek megszorodásának háttérében az ellenőrzést végző hatóságoknak a korábbihoz képest megváltozott, előre kevésbé kalkulálható, az együttműködés helyett az ellenőrzésre, a jobbitó szándék helyett az „üldözésre” fókuszáló, a szervezeteket esetenként „igazságtalanul” vádoló magatartását (iv).

„Volt egy MÁK ellenőrzés, ahol azt a működési engedélyünket szúrták ki. ... azt mondták, hogy nem lesz jó, mert nem szerepel rajta a nyitva tartásunk... nem mi állítottuk ki a működési engedélyt, hanem a kormányhivatal és mindenkinek ugyanolyan ...azóta nem jelentkeztek ...akkor így elmentek. ... előre felkészültünk, hogy kihez forduljunk” (iv)

„eddig azt mondtuk, hogy jöjjenek, mert bárki, tehát ilyen nem volt, hogy célirányosan üldözik azokat a civil szervezeteket, akiknek valamilyen közük van a norvégokhoz. Tehát ez egy ilyen konkrét dolog, ilyen nem volt, hanem ha

ellenőrzéseket kaptunk bármikor bárki, akkor arra felkészülten úgy voltunk, hogy szeretettel látjuk őket, ez egyrészt a dolguk, nekünk meg az a dolgunk, hogy együttműködjünk velük, és ha valami van, megtanuljuk, hogy mit csesztünk el és onnantól kezdve még jobban csináljuk... Közös érdek, hogy még jobban csináljuk, meg hogy nem szándékos, ... ez most tényleg ilyen kabaré.” (iv)

(2)

A vélemények egy másik csoportja a konkrét szervezetet érintő jogi ügyek megszorodása helyett/mellett inkább a jogi környezetben zajló kedvezőtlen tendenciákat emeli ki. Ezek a vélemények a más szervezetek jogi nehézségeivel, a jogbiztonság csökkenésével hozza összefüggésbe jogi ügyek intézése, illetve az arra vonatkozó percepciók terén tapasztalható kedvezőtlen tendenciákat.

„Hogyha a jogot, vagy a jogbiztonságot, mint társadalmi tőkét nézzük, és annak a megingása, hogy mennyire a jogrendszerbe vetett hitem, hogy egyébként a dolgok jól fognak működni, az az elmúlt időszakban azért nagyot reccsent, és aminek lett egy ilyen általános átszivárgása.... Hogyha a szervezet, a szervezetnek a jogbiztonságát nézzük, nincs. Tehát konkrétan nem értelmezhető fogalom, hogy mikor a KEHI-vel levelezünk, akkor ez a dolog egy nem létező, nincsenek, tehát jelenleg azt csinálnak meg egy magyarországi alapítvánnyal, amit éppen szeretnének.”

„... nekem sincs ilyen... a saját szervezetemnél, de itt van a Kék Pontnak a VIII. kerületi ügye, ami húzódik, húzódik, és az ember várna, hogy történik valami és közben mégse történik semmi. És ahogy telik az idő, az ember annál inkább elkeseredett, hogy várna, hogy valami történjen, és akkor sem történik semmi pozitív.”

(3)

A vélemények fenti két fő árama mellett elhangzottak olyan, részben a problémák, illetve a félelmek megnövekedésével kapcsolatos álláspontok árnyalásaként értelmezhető válaszok is, mely szerint a háttérben a kapacitáshiányból adódó félelmek, továbbá a civilek körében általánosan jellemző rossz hangulat is közrejátszhatnak a jogi ügyek intézésével kapcsolatos percepciók kedvezőtlen tendenciáiban.

„... nálunk sincsenek jogi ügyek, ezért nincs is jogi ügyekre szakosodott ügyintézőnk. De ha bejön egy jogi ügy, akkor már elégedetlenek vagyunk, mert nincs, aki intézze. Akár ezt is mutathatja ez a változás.”

„...a másodikra emlékszem, amikor kitöltöttem, nagyon rossz kedvem volt”

A jogi ügyek mellett a másik tevékenység, amivel kapcsolatban a projekt félidejénél a különböző működési területek közül leginkább elégedetlenség mutatkozik, az a szervezetek finanszírozási tevékenysége. Azonban míg a jogi ügyekkel kapcsolatos tevékenységek problémaként való megjelenése új keletű jelenség, addig a finanszírozási tevékenységgel kapcsolatos vélemények mindvégig az elégedetlenségi tartományban helyezkedtek el, azaz e tekintetben a kedvezőtlen helyzeten való stagnálás jellemző. Talán éppen a finanszírozási problémák állandó jelenléte miatt, e tekintetben a fókuszcsoporthoz nem alakult ki jelentős diskurzus, sőt, az egyik résztvevő véleménye szerint ez a stagnálás is csak látszólagos jelenség, a választások miatt kifizetett pályázati pénzek elfedik az e területen is jelenlevő kedvezőtlen folyamatokat.

„Hát szerintem a szervezet finanszírozása azért lett nulla, mert jöttek a választások és értelemszerűen kifizetésre kerültek a pályázati pénzek. Tehát konkrétan így egy picit a kedélyállapota lehet, hogy egy csomó embernek jobb lett azáltal, hogy megérkezett az a pénz, amire várt <2013> július óta. ... ezért nem nagyon mínusz, hanem az ott nulla, hogy minthogyha jó lenne, de nem.”

A BEVONT SZERVEZETEK KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK

A bevont szervezetek kommunikációs tevékenységével kapcsolatos monitoring információk

A bevont szervezetek az érdekképviselési és kommunikációs tevékenységük tekintetében rendre nagyon alacsony elégedettséget jeleztek a programba való bekapcsolódáskor (érdekképviselési és kommunikációs tevékenységek tekintetében 6-ból 4 terület esetében a skálaközéptérték alatti, azaz a skála elégedetlenségi tartományába eső átlagokat kaptunk). Ez a hiányosság a projekt keretében a bevont szervezetek számára nyújtott kommunikációs képzés helyzetadekvátságát erősíti meg.

Ugyan a különböző kommunikációs területek fele esetében a válaszok a 2. mérés időpontjában is az elégedetlenséget kifejező tartományban helyezkedtek el, a vizsgált tevékenységek nagyobb részénél (6-ból 4 területen) kedvező irányú változások zajlottak az elmúlt hónapokban. Tekintettel arra, hogy a projekt keretében végzett képzések közül a kommunikációs képzés a két monitoring vizsgálat közötti periódusban zajlott, így a kommunikációs tevékenység területén a két monitoring felvétel között jelentkező többnyire kedvező változások közvetetten a projekt keretében végzett tevékenység eredményességéről tudósíthatnak.⁴

2. táblázat: A szervezetek elégedettsége a kommunikációs tevékenységük különböző területeivel a monitoring alapján⁵

	kiinduló helyzet (1. mérés) (N=20)	aktuális helyzet (2. mérés) (N=21)	változás* (N=20)
7.1.1. Média megjelenés	3,00	3,14	0,20
7.1.2. Honlap	2,85	3,10	0,30
7.1.3. Facebook megjelenés	2,80	2,62	-0,05
7.1.4. For profit szférával történő kommunikáció	1,65	2,10	0,55
7.1.5. Döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció	2,50	2,57	0,10
7.1.6. Más civil szervezetekkel történő kommunikáció	3,70	3,43	-0,25

*mindkét mérésben résztvevő szervezetek esetében mért változás átlaga

⁴ Meg kell jegyeznünk ugyanakkor, hogy kontroll csoport hiányában nem tudjuk, hogy a változások mennyiben tudhatók be a projekt keretében végzett tevékenységnek, és mennyiben más körülményeknek.

⁵ A „Kérjük, értékelje az Önök szervezetét aszerint, hogy mennyire elégedett azzal, ahogyan az egyes területeken működik. Válaszait 1-től 5-ig terjedő skálán adja meg (1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett)” – kérdésre adott válaszok a 1. (június 1-jén) és a 2. (október 1-jén érvényes állapotot tükröző) monitoring kérdőív alapján.

A monitoring kérdőívet kitöltő 21 bevont szervezet közül 14 szervezetnek volt a beszámolási időszakban valamilyen média megjelenése. Ebből 9 szervezet a közösségi médiában, 5 szervezet pedig a közösségi és a mainstream médiában is szerepelt. Ezekkel a megjelenésekkel a szervezetek - becsléseik alapján – átlagosan 19 ezer főt értek el, azonban az egyes szervezetek/megjelenések becsült elérési adatai között jelentős eltérések vannak: van olyan szervezet, ahol 100 főt, és van, ahol a becslésük szerint 200 ezer főt (INDIT) értek el. A bevont szervezetek elmúlt 4 havi média-megjelenéseik során összesen mintegy 227 ezer főt értek el (12 szervezet adata, 2 szervezet nem tudott elérési adatot mondani).

A bevont szervezetek kommunikációs tevékenységével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoporthoz alapján

Mint láthattuk, a monitoring adatok a szervezetek nagyon rossz kiinduló értékekkel jellemezhető kommunikációs és érdekérvényesítési tevékenységeinek többsége tekintetében valamelyest javulást jeleztek az elmúlt hónapokban, mindazonáltal ezeknek a tevékenységeknek a zöme ma is az elégedetlenségi tartományban szerepel.

A félidős értékelés során folytatott beszélgetésekben a kommunikációs és érdekérvényesítő tevékenységek általában megfigyelhető alacsony értékeinek hátterében egyrészt megemlítésre került a szervezeti kompetenciák hiánya, az hogy a szervezetekben „nincs meg a szakmai hozzáértés” (1). Emellett megfogalmazódott olyan vélemény is, hogy a média szenzáció fókuszú megközelítése nem kedvez a szervezetek média aktivitásának (2):

„Mi nem akarunk megjelenni a médiában, ... rakásra küldöm el a TV2-t, RTL Klubot, tehát vannak olyan hívószavak, nevek, amikben biztos nem szeretnénk szerepelni, ... ez a mutassuk be jó véresen a droghasználókat, ... Az ilyen jellegűeknek semmi értelme, hogy ki hol szúr, mit csinál, hogyan lopta meg az anyját. Tehát hogy ezek, ezekhez a nevünket sem akarjuk adni, ... Kapásból, zsigerből utasítjuk el”

A kommunikációs tevékenység kedvezőtlen értékeiben az elmúlt időszakban tapasztalt valamelyest kedvező irányú elmozdulás indoklásaként két alapvető elem jelent meg a fókuszcsoporthoz.

(1)

Az egyik, hogy a droghasználat körül az utóbbi időben megerősödő morális pánik miatt a szervezetek többször vannak megszólítva, több szakmai cikk születik:

„Hát ez érdekes, mert alapvetően a kábítószer-használók társadalmi kirekesztettsége az utóbbi pár hónapban éveket lépett vissza, nagyon erős stigmatizációs, tudatos stigmatizációs folyamat zajlik, ami a média megjelenéseket egy darabig indukálja, mert többször érintenek, többször vagyunk válaszra kényszerítve”

„...talán most így, lehet, hogy csak így a túcsere, a józsefvárosi túcsere kapcsán, talán most így több ilyen szakmai cikk is született, ami egy kicsit így árnyaltabban említi ezt a problémakört és nem annyira egyoldalú.”

(2)

A nagyobb médiaaktivitás háttérében említett másik tényezőként érdekes módon az jelent meg, hogy ez tulajdonképpen egy, egyébként kedvezőtlen folyamatok kedvező mellékhatása, és ez a kedvezőtlen folyamat a szervezetek működésének alulfinanszírozottsága:

„...picit összekapcsolódik talán az alulfinanszírozással, ...mit tudok csinálni egy alacsonykűszöbű pénzből, ki tudok nyitni, nyitva tartást tudok-e hozzárendelni, adott esetben mondjuk tudok-e túcsere programot működtetni, ha már nem tudok, tudok-e embert fizetni, aki foglalkozik azzal, hogy a weboldalt rendbe tegye, facebookot gondozza, ez mind valahol összefügg. ...Bár nem tudom, hogy mit kommunikáljunk magunkról, mert alapvetően az alapműködésünk nem az, amit olyan nagyon kommunikálni kéne, ... mindenki eldönti, hogy mi a prioritása, facebookozik-e, vagy kinyit, vagy mit tudom én, tehát hogy ennyi.”

S végül még egy tényezőt kell megemlítenünk, a projektfinanszírozás ciklikusságát, ami a kedvező tendenciák túlértékelése tekintetében óvatosságra int bennünket:

„...a média megjelenés projekthez kötött, csak amikor úgy nincsen olyan kiemelkedő projektünk, nincs pénzünk sem arra, hogy a médiában megjelenjünk, és hogyha éppen abban a 4 hónapban, mikor értékelünk, nem jelentünk meg, akkor nyilván változni fognak a mutatók, úgyhogy ezt projekt befolyásolja.”

Sajnos a kedvező tendenciák indoklásában spontán említésként nem jelent meg a szervezetek részéről a norvég projekt keretében a két monitoring vizsgálat közötti periódusban zajlott kommunikációs képzés, mint az alacsony kompetenciákat kedvező irányba elmozdító tényező.

A kommunikáció és érdekérvényesítés vizsgált hat területe közül egy esetben mutatkozott érdemben negatív tendencia, a más civil szervezetekkel történő kommunikáció területén. Ennek háttérében a fókuszcsoportok alapján az alábbi tényezőket azonosíthatjuk:

(1) polarizáció: *„drogszakmát ezzel <a Kék Pont elleni támadással> egy nagyon nagy ütés érte, és polarizálta azt a szövetséget, vagy szövetségeket, amelyek megvoltak, és igazából nagyon erős elszigetelődés alakult ki, és nemcsak hogy ágazati együttműködési szinten, hanem hogy partnerkapcsolat szintjén.”*

(2) közös kommunikációs stratégia hiánya: *„nem emlékszem rá, hogy van közös kommunikációs stratégia, hogy hogyan védjük meg az elmúlt 10 évnek az eredményeit”*

(3) a szervezetek leterheltsége, időhiány:

„olyan szinten leterheltek a szervezetek, hogy egyszerűen nem tudunk összehozni közös dolgokat, mert arra már nem jut idő. ... azért labilis, mert nem jut energia.”

„Nekem időm nincs. Hogy kommunikáljak velük, beszéljek, elmenjek a rendezvényeikre”

„... már egyszerűen nem tudják felvenni a telefont, olyan szinten van mindenki elfoglalva a saját utolsó utáni, utáni, utáni életben maradásával a mi esetükben.”

„... vagy együtt dolgozunk, aminek úgy van értelme, vagy nincs ennyi időnk, hogy csak úgy locsogjunk a semmiről.”

- (4) részben az időhiányhoz/leterheltséghez kapcsolódó érdektelenség: *„hogy hú gyűljünk össze és mondjuk el huszonöttször azt hogy én azt csinálom te azt csinálod, hogy te mit csinálsz, hú de jó, pipa, annak én értelmét sem látom.”*
- (5) civil szervezetek számának csökkenése: *„... már nincsenek civilszervezetek, akikkel eddig kapcsolatban álltunk, sorra buknak be, mennek tönkre, zárnak be, és az a maradék, aki még van, azok ugyanúgy vannak <értsd: túlterheltek>, mint mi, legalábbis a mi esetünkben.”*
- (6) a találkozási lehetőségek számának csökkenése: *„... egyre kevesebb rendezvény van, meg ilyesmi. ... A tere ennek a lehetőségnek például, hogy nincsenek konferenciák, munkacsoportok stb., ez a része szerintem, ami fontos”*

Ugyanakkor előfordult olyan vélemény is, ahol a krízishelyzet kapcsán nem a polarizáció, vagy az időhiány miatti csökkenő kapcsolatokat említették, hanem éppen ellenkezőleg, a kapcsolatok erősödéséről számoltak be:

„... a krízishelyzet kapcsán - bennünket érint a svájci pályázatnak a berekesztése, volt az egyesületünknek egy ilyen, és ugye most a norvég pénzeket meg a svájci pénzeket zárolták, aztán ez hűsbavágóan érint bennünket - próbáltunk megkeresni ott a térségben Hajdú-Bihar és környékén ilyen szervezeteket együttgondolkodásra, hogy mit tudunk csinálni, felvettük több szervezettel is a kapcsolatot, szóval erősödött...”

VISSZAJELZÉSEK A NORVÉG PROJEKT KERETÉBEN AZ UTÓBBI EGY ÉVBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGGEL KAPCSOLATBAN

A félidős értékelés során a bevont szervezetek a projekt első évében, az 2013. október 1. és 2014. október 1. közötti időszakban végzett tevékenységek/programok közül a Drogszakmai Civil Ombudsman (DCO) megválasztását, a Kábítószerügyi Civil Koordinációs Testület (KCKT) megalakulását, illetve működtetését, a kommunikációs és érdekérvényesítési képzéseket, a norvég projekt keretében végzett kiinduló felmérést, a szervezetek szakmai programokról való tájékoztatását, a szupervíziós, illetve mentorálási lehetőség biztosítását, valamint különböző konkrét állásfoglalásokat, szakmapolitikai egyeztetéseket említettek. A spontán említett tevékenységek közül a szakmaterület szempontjából legtöbbször a DCO intézményének megalakítását, illetve a KCKT létrehozását tartották leginkább fontosnak.

3. táblázat: A MADÁSZSZ bevont szervezetek által említett tevékenységei, és azok fontossága a szakmaterület szempontjából (N=17)

tevékenységek	fontosság ⁶
DCO megválasztása	12
KCKT megalakulása	10
állásfoglalások	
drogstratégia véleményezése	9
költségvetési állásfoglalás	6
probléma kataszter	5
tájékoztatás (szakmai programokról)	5
kommunikációs képzés	4
érdekérvényesítési képzés	4
szupervízió	3
KCKT munkacsoport ülések	2
prevenációs egyeztetés (BRFK)	2
Kapacitásfejlesztési mátrix – kérdőív felvétele	0

⁶ Az oszlopban szereplő számok az jelzik, hogy a 17 fókuszcsoport résztvevő közül hányan tartották az adott tevékenységet különösen fontosnak.

A KÁBITÓSZERÜGYI CIVIL KOORDINÁCIÓS TESTÜLET (KCKT) MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK

A KCKT működésével kapcsolatos monitoring információk

A monitoring eredmények alapján a projekt félidős értékeléséig a bevont szervezetek valamivel több, mint fele kapcsolódott be eddig a KCKT munkájába. Legtöbben a prevenciós munkacsoportba léptek be, de hasonlóan népszerűek a bevont szervezetek körében a kezelési/ellátási, valamint az alacsonyküszöbű/ártalomcsökkentő munkacsoportok is.

4. táblázat: A KCKT működésével kapcsolatos monitoring információk

18. A KCKT munkájában résztvevő szervezetek száma (N=21)	13		
18.1. A munkacsoportok népszerűsége (szervezetek száma) (N=13)			
	tag	érdeklődő/ meghívott	nem vesz részt
prevenciós munkacsoport	7	1	5
kezelési, ellátási munkacsoport	6	0	7
alacsonyküszöb és ártalomcsökkentési munkacsoport	6	0	7
szakpolitikai munkacsoport	4	0	9
kutatási munkacsoport	1	1	11
18.2 Az alábbiakban néhány állítást sorolunk fel a munkacsoportokkal kapcsolatban. Mennyire ért egyet az állításokkal? (N=21) Átlagok: 1=egyáltalán nem, 5= teljes mértékben			
A munkacsoportok fontos témákkal foglalkoznak.	4,10		
A munkacsoportokba be tudjuk vinni a szervezetünk problémáit.	3,57		
A munkacsoportok munkája, állásfoglalásai szakmai iránymutatással szolgálnak a terület számára.	3,76		
Nincs értelme a munkacsoportoknak.	1,57		
Szívesen részt veszünk/vennénk valamelyik munkacsoport munkájában.	3,95		
18.3. Összességében mennyire elégedett a KCKT munkájával? Átlag: 1=egyáltalán nem, 5= teljes mértékben (N=21)	3,71		

A szervezetek zöme úgy látja, hogy a KCKT munkacsoportjai fontos témákkal foglalkoznak (4 esetben kaptunk ambivalens, 1 esetben az elégedetlenségi tartományba eső választ), s van értelme a munkacsoportok működésének (3 szervezet esetében kaptunk ambivalens választ, elutasító válasz nem fordult elő). Mégis sokan vannak, akik saját szervezetük (3 szervezet értéke 2, 6 szervezeté 3), illetve a terület számára nem érzik a hozadékát (2 szervezet értéke 2, 7 szervezeté 3) a munkacsoportok tevékenységének.

A KCKT működésével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoportok alapján

Mint láthattuk, a monitoring eredmények azt mutatják, hogy a bevont szervezetek egy része nem kapcsolódik be a KCKT tevékenységébe. Ugyan a szervezetek zöme úgy látja,

hogyan van értelme a munkacsoportoknak, azonban mégis sokan vannak, akik saját szervezetük, illetve a terület számára nem érzik a hozadékát. A fókuszcsoportokon arra kerestük a választ, hogy mi lehet ennek a hátterében, illetve milyen irányba kellene elmozdulnia a KCKT működésének.

A szervezetek alacsony aktivitásának magyarázataként a fókuszcsoportokon az alábbi tényezők kerültek felszínre:

- (1) a KCKT tevékenységével kapcsolatos kedvezőtlen várakozások
 - a. a kormányzati hozzáállás
 - b. a szakma kommunikációs tevékenységének fejletlensége
- (2) a munkacsoportok működésével kapcsolatos tapasztalatok
- (3) a szervezetek kapacitásainak korlátai
- (4) az információáramlás nehézségei

(1)

A legtöbben a KCKT tevékenységének várható hatástalanságát említették, azt, hogy hiába fogalmazzuk meg a munkacsoportok állásfoglalásokat, petíciókat, azokkal nem érnek el eredményeket:

„hiába jövünk össze, és lehet, hogy hiába történik egy tök jó állásfoglalás, hogyha a másik oldalon nincsen rá reakció, tehát hogy tök mindegy, hogy mit mond a szakma, hogy tudományos tényekkel alátámaszt egy állásfoglalást, hogyha a másik oldalról nincs rá reakció, vagy az a reakció, hogy nem történik semmi. És szerintem inkább ezért kilátástalan ez az egész, hogy az ember próbál küzdeni, de semmi hatással nincsen, ...”

vagy egy másik résztvevő részéről:

„... hiába születik állásfoglalás, hiába ad ki a Kék Pont közleményt, a MADÁSZSZ közleményt, az akárkicsoda akármit, ha nem történik rá semmi. Tehát hogy egy kicsit ilyen: oké, részt veszünk, megfogalmazzuk innen-onnan-amonnan, de minek? Én inkább ezt érzem. Tehát hogy az ember elmegy szívesen és...”

A KCKT-ben folyó érdekérvényesítési munka pozitív hatásának elmaradása mellett kifejezett negatív várakozásokat, a munka kockázatait mérlegelő vélemény is előfordult:

„kilátástalan ez az egész, hogy az ember próbál küzdeni, de semmi hatással nincsen, sőt, lehet, hogy még vissza is csap.”

„...most itt van, van ez a lehetőség, ez nagyon jó, de hogy igazából még lesz az a két ülés, és utána semmi. Nem tudjuk megmondani, hogy mi lesz majd, hogy lesz...”

A kedvezőtlen várakozások kapcsán felmerült, hogy ez a KCKT kommunikációjának, érdekképviselésének az alacsony hatékonyságával magyarázható, vagy inkább külső tényezőkkel, a szakmai véleményeket elmellőző kormányzati hozzáállással. Az ezzel kapcsolatba elhangzó vélemények meghagyják ezt a kettősséget. Egyrészt többen jelezték a kormányzati hozzáállásban rejlő nehézségeket:

„...a jelenlegi kormányzati rendszer kommunikációjával szemben nincsen felület, ... a <kormányzati> kommunikációs stratégia olyan mérnöki pontosságú stratégia, hogy ugyanazokat a paneleket, ugyanazokat a hazugságokat egymás mellé

rakva. A Kék Pont 98 milliószor elmondta a tényeket, de ez egy újságíró nem érdekelt, nincs hírértéke semmi."

„... hogy a következményei ezeknek a történeteknek mik lesznek, részben, részben rajtunk múlik, de nagy részben nem, én azt gondolom..."

Másrészt azonban az is megfogalmazódott, hogy a szakma kommunikációjában is van hova fejlődni:

„... ott volt a TASZ-nak a Szoba a Nyolcban filmje, amelyikkel nagyot gurítottak, tehát vannak lehetőségek..."

(2)

Többek részéről megfogalmazódtak a munkacsoportok tevékenységével kapcsolatos negatív tapasztalatok „nem történt semmi, ...azon kívül, hogy megalakultunk”, illetve pesszimista várakozások is. Nem bíznak a bevont szervezetek abban, hogy a munkacsoportokban érdemi munka fog történni: azon kívül, hogy időnként üléseznek a munkacsoportok, „semmi nem fog történni a két ... ülés között”. Hiányzik az iránymutatás: „... szívesen megcsinálnák, de kellene valaki, aki megmondja, hogy mit”.

(3)

A munkacsoportok munkájának hatástalansága mellett több szervezet képviselője részéről elhangzott, hogy a szervezetek szűkös humánerőforrás, illetve pénzügyi kapacitásai nem teszik lehetővé a munkacsoportokban való részvételt:

„hogyha nekem választanom kell, hogy most a klienseimmel foglalkozok, vagy egy ilyenén ülök, szerintem a végén azért lesz az, hogy inkább a klienseimmel foglalkozok..."

„ugye nyilvánvalóan ... egy nagyon kicsi szervezet nagyon kevés emberrel, akik millió helyen dolgoznak és vannak és igazából energia hiánya miatt nem túl aktívan vesznek részt, vagy veszünk részt ezekben a történetekben”

„egyszerűen mindenki három-négy ember helyett dolgozik, plusz a vidéki intézményből pláne egyszerűen nem tudják megoldani a kollegák a jövetelt, úgyhogy mindig ilyen sikítózás van, hogy ki jöjjön, ki ne jöjjön,”

„...nem voltunk a megbeszélésen. És pontosan azért, amit itt a többiek is mondtak, hogy egyrészt vidékről felutazni, ez gyakorlatilag egy egész napot jelent, akkor is, hogyha egy másfél órás elfoglaltság, másrészt mi is kevesen vagyunk.”

„Én egyrészt az idő hiányát, másrészt pedig, ... mi nyárunk találkoztunk... a szabadságolások ideje, ... helyettesíteni kell erre-arra, akkor nehezebb megoldani.”

„...nálunk is ugyanúgy problémát jelent a felutazás, meg ilyen finanszírozási dolgok, meg hogy lenne értelme, csak valahogy...”

(4)

A munkacsoportok tevékenységének a szervezeti működés egy másik aspektusában rejlő akadályára, a szervezeten belüli információ áramlás nehézségeire mutatott rá egy másik bevont szervezet delegáltja:

„...elvileg mi is benne vagyunk az alacsonyküszöbűben is, de ennyi infót biztos, hogy nem hallok róla sem, tehát hogy valószínűleg nálunk van valamilyen belső kommunikációs elakadás, ...”

A munkacsoportok, illetve a bevont szervezetek tevékenységével kapcsolatos negatív tapasztalatok/várakozások mellett többen is kedvező tapasztalatokról, lehetőségekről számoltak be:

„...a szekszárdi ügy, az ilyen szempontból, a KENYSZI ügy, hogy így mondjuk, az azért így elindult, meg hogy igazából ez egy talán látványosan történt. Ez mondjuk nem föltétlen csak a kezelés-ellátás munkacsoport... Ami szintén fontos volt, hogy azok, amik megfogalmazódtak a munkacsoporton belül, azok belekerültek a probléma kataszterbe, szóval hogy ott ilyen szempontból ez egy jó történet, azt gondolom, az hogy, volt egy csomó ilyen infó, amit be tudtunk írni.”

„Én aktívnek érzem a szervezetünket az ártalomcsökkentő <munkacsoportnak> a munkájában. ... Gyakorlatilag heti szinten tudok arról, hogy ami történik, ...”

A működésmód tekintetében a *modern infokommunikációs lehetőségek használatát* többen is említették pozitív példaként illetve lehetőségként:

„nem tudják megoldani a kollegák a jöveteltde közben meg a levelezőlistán mennek a dolgok, egymással történnek a kapcsolatok”

„... Gyakorlatilag heti szinten tudok arról, hogy ami történik, vagy ami megy éppen a, nyilván követem a facebooknak a zárt csoportját. Tehát az mondjuk ezen így sok időt el...”

„E-mailen viszonylag mi is...”

„...lehet, hogy igénybe lehetne venni ezeket az új multimédiás, nem tudom én milyen dolgokat, amikor nem kellene utazgatni, hanem egy konferenciahívással esetleg öt-hat ember saját munkahelyén simán be tudna kapcsolódni, és akkor tudnánk érdemben is beszélgetni. És nem, lehet, hogy akkor csak egy másfél órát, vagy éppen egy félórás összejövétel is elég lenne, és hatékonyabban tudna működni ez a rendszer, mint így.”

A DROGSZAKMAI CIVIL OMBUDSMAN (DCO) MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS VISSZAJELZÉSEK

A DCO működésével kapcsolatos monitoring információk

A monitoring eredményei a DCO működésével kapcsolatban azt jelzik, hogy a bevont szervezetek tudnak a DCO munkájáról, de nem fordulnak hozzá, illetve nem észlelik a DCO megkeresését (holott a DCO bemutatkozó megkeresésén túl a pályázati finanszírozás anomáliái, és a KENYSZI-s ügy kapcsán is írásban megkereste a szervezeteket).

A szervezetek zöme elégedett DCO személyével, felkészültségével, és összességében az intézmény hasznosságát is kifejezetten pozitívan értékeli (módusz mindegyik esetben 5).

A DCO által vitt témák, illetve a DCO munkamódja tekintetében azonban már hiányosságokra is rámutat a monitoring. Bár összességében ezekben a dimenziókban is kedvező vélemény fogalmazódott meg, a DCO által vitt témák vonatkozásában már a leggyakoribb válasz a 4-es, és 3 szervezet ambivalens, egy pedig elutasítási tartományba eső véleményt fogalmazott meg, a munkamódja tekintetében pedig 10 szervezet fogalmazott meg ambivalens, egy pedig kifejezetten kedvezőtlen (1-es) véleményt.⁷

5. táblázat: A DCO működésével kapcsolatos monitoring információk (N=21)

19. Az elmúlt 4 hónapban kerültek-e valamilyen (közvetlen vagy közvetett) kapcsolatba a Drogszakmai Civil Ombudsmannal (DCO), annak munkájával? (szervezetek száma)	
igen, közvetlenül, megkereste a szervezetünket a tájékozódása részeként	0
igen, szervezetünk közvetlenül a DCO-hoz fordult valamilyen ügyben	2
igen, de nem közvetlenül, a DCO által vizsgált probléma érintett minket	3
nem, de ismerjük az általa vitt ügyeket	14
nem, és nem is tudunk a munkájáról	2
19.1. Mennyire elégedett a DCO munkájával? Kérjük, értékelje a DCO munkáját az alábbi szempontok szerint. Átlagok: 1=egyáltalán nem, 5= teljes mértékben	
A DCO munkamódja.	3,53
A DCO által vitt témák.	4,00
A DCO személye.	4,37
A DCO felkészültsége.	4,26
A DCO hasznossága.	4,16

⁷ A féldős fókuszcsoporthoz tartozó kutatás során kitértünk annak vizsgálatára is, hogy mi az a megkeresési mód, kapcsolattartási forma, ami a jelenleginél nagyobb eséllyel tudja bevinni a szervezeteket a működésbe.

A DCO működésével kapcsolatos vélemények a fókuszcsoporthoz alapján

Problémák

Mint láthattuk, a monitoring eredmények azt mutatják, hogy a bevont szervezetek annak ellenére, hogy általában elégedettek a DCO munkájának különböző dimenzióival, nincsenek kapcsolatban DCO-val. A fókuszcsoporthoz ennek az ellentmondásnak a hátterét vizsgálva a DCO intézményével, illetve konkrét munkájával kapcsolatban az alábbi főbb probléma fókuszok rajzolódottak ki:

- (1) ahelyett, hogy tehermentesítné a szervezeteket, inkább plusz munkát ró rájuk
 - a. a szervezetek erőforráshiány vagy egyéb okok miatt nem segítik, nem tudják segíteni
 - b. nincs apparátusa
- (2) nem egyértelmű a szerepe
- (3) nehéz a DCO hatáskörébe tartozó ügyeket definiálni
- (4) kockázatot jelent a szervezetek számára
- (5) az intézmény fenntarthatóságának kérdése

(1)

A legtöbben azt „kifogásolták” a DCO működése, illetve általunk percipiált működése kapcsán, hogy elvileg az intézmény létrehozásának hátterében az állt, hogy tehermentesítse a szervezeteket bizonyos, mintázódásokat jelentő jogi ügyek vitelének átvállalása révén. Ugyanakkor a szervezetek úgy látják, hogy egyelőre a DCO különböző kérdéseket/kéréseket intéz hozzájuk, ami a tehermentesítés helyett inkább plusz feladatokat ró a szervezetekre. Ez a kérdés elvi és gyakorlati szinten egyaránt problémaként megfogalmazódik a DCO munkájával kapcsolatban:

„...azt várja az ember az ombudsmantól, hogy ő fogalmazza meg, mert akkor mehetsz te is a bíróságra egy jól megfogalmazott, korrekt keresettel”

„tulajdonképpen visszadobták a szervezeteknek a labdát, és akkor te oldd meg ...”

„Én arra gondolok, hogy nagyon sok múlna azon, hogy valahogy jól legyen beállítva ez az egyensúly, ... én például azt várnám el, hogy megadok egy pár nagyon személyes adatot, például megadom, hogy melyik pályázat volt, de hogy az összes többi adat, ami ezzel kapcsolatban összejön, azt innentől kezdve kikereshető. És hogy a Civil Ombudsman járjon utána. Tehát járjon utána. És ne csak a jogszabályi háttérnek, hogy mi történt, hány szervezettel kapcsolatban történt ilyen, tehát hogy ezeket mind ne nekem kelljen ezeket az adatokat prezentálnom, mert pont ez az, amire nincs időm.”

A DCO szervezetekre terheket róó kéréseinek elvi szinten való nehezményezése mellett, illetve annak hátterében ezúttal is megjelenik a szervezetek – más területek kapcsán is megfogalmazott – erősen erőforrás-korlátos működése, még azokban az esetekben/szervezeteknél is, ahogy az üggyel a szervezet azonosulni tudott:

„...a KCKT munkamegbeszélésen szóba került ez a DCO ügy, és dobtunk fel témákat, hogy mit lehetne bevinni. Én személyesen mondtam azt, hogy a pályázatoknál most 10 év az elévülési idő, ...azután, hogy le van zárva a pályázat, .. 10 évig az inkasszó bent ragad a bankban. Erre kaptam egy levelet, hogy ha én

be akarom vinni, akkor fogalmazzam meg, és írom meg az ombudsmannak, és nekem erre nem volt időm...”

„... hogy írjunk problémákat pályázatok kapcsán, de olyan sok kérdést fölített, hogy én elkezdtem írni neki, hogy mi minden, de nem érek, tehát nem tudok egy öt perc alatt megfogalmazni, ... és annál több viszont nem és így nem válaszoltam, annyit válaszoltam, hogy túl sok időbe telik, bocs. És akkor így legalább valami visszajelzést kapott, ez egy ilyen.”

„Hát én azt gondolom, hogy pont ő, amire itt ki lett találva és fel lett kérve, az egy jó dolog, amiért így évek óta azért siránkozunk. ... ezt szerette volna most összegyűjteni, ... És nálunk is az volt, hogy elképesztően trógerék voltunk, mármint minden más dolgunk volt, hogy vagy ötször nekifutottunk, hogy hol van az a tértivevény, amikor feladtuk a szerződést, ehhez képest mikor utaltak. És mi se csináltuk meg. Pedig pont ez egy nagyon jó dolog, amire nagyon vágytunk már évek óta, hogy valaki kvázi kicsit arctalanul is, ... most volt egy ilyen lehetőség, és valahogy én se értem, hogy mégis mi se töltöttük ki ...végül.”

A szervezetek nem csak a saját hárításukat racionalizálják a működésük erőforrások korlátos voltával. Az erőforrások szűkössége megjelenik a DCO szervezetek felé történő feladatdelegálásának magyarázatába is:

„... az a munka, amit várnánk tőle, vagy amit szeretnénk, ahhoz ő egyedül csak úgy képes, hogyha van 3 beosztottja, csicskása, akit rá tud állítani a telefonálásra, meg az adatszerzésre, és lehet, hogy itt bukik el a dolog, hogy egyszerűen nincsen embere, aki azt a munkát, amit mi várunk tőle, mint intézménytől.”

(2)

A másik, szintén a DCO intézményét elvi szinten érintő kérdés az intézmény szerepével, feladataival, a szervezetek felé jelentkező hozadékaival kapcsolatos. Nem látják, hogy a TASZ-hoz illetve a valamely ügyben valamely szervezet által felkért ügyvédhez képest mennyiben tölt be más szerepet, nem érzékelik a szakmaterület érdekérvényesítési tevékenységének részeként:

„... a DCO-nak az elhelyezkedése ebben az egész rendszerben, azt pontosan, én legalábbis nem tudom hova tenni, hogy tudom a mindennapokban ... őt jól használni, ... mert lehet ő az, akire rázúdítjuk a panaszunkat, mert abból bőven van, ... az mindig megy, akár konferencián, akár ülünk le így, teljesen mindegy, de hogy ezzel ő nem tud mit kezdeni, mert most mi se, úgyhogy ehhez nem kell egy Ombudsman. Ha olyan konkrét bajom van, hogy a pályázatkezelővel vagy ..., a kiíróval van, biztos, hogy őket fogom első körben megkeresni. Tehát hogy azt én még nem nagyon látom, hogy őt <DCO-t> hova tudnám bevonní, mi az a probléma, ami lehetne. Ha pedig valami olyan jogi történet van, akkor meg... ügyvédhez vagy a jogászhoz fogok fordulni. Tehát én ... nem tudom pontosan őt elhelyezni ebben az egész történetben.”

„... nem tudom, minek van. Tehát alapvetően, hogyha... valamilyen jogi problémánk lenne, akkor felfogadunk egy ügyvédet, és nekimegyünk keményen, és valószínűleg a TASZ-nak fogunk első körben szólni, erre van. És hogy egyébként a Drogügyi Civil Ombudsman a neve, tehát, érted, egy ombudsmantól nagyon kemény kiállást várnék el, de tényleg ultra keményet.”

„ha nekünk jogi nyugünk volt, lásd, visszafizetés, KEHI, 8 év múlva, ... akkor megkérdeztem az ügyvédet, hogy mizu, és megoldottuk, megcsináltuk. Tehát én nem reménykedhetek attól, hogy a nagy közös nyomás, az majd valami csodát tesz.”

„... nem tudom, hogy ő mit tud tenni, hiszen hát kijelentette a helyettes államtitkár, hogy nincs pénz, azaz hogy majd ha egyszer lesz, akkor megkapjuk, ha meg nem lesz, akkor nem kapjuk meg.”

(3)

Részben a DCO szerepkörének definiálatlanságával, részben a képviselt terület heterogenitásával összefüggésben a DCO működésének további problématerületeként jelent meg a hatáskörébe tartozó ügyek definiálásának nehézsége:

„a munkacsoportok összeállítottak ilyen listákat, hogy mik a problémák helyelközzel, és ... átadtuk neki, ugyanakkor egy csomó olyan kérdés van, ami ... nem fordítható le egy jogi útra, vagy jogi nyelvre. ...Ebből csak... most mondok egy példát, ugye a probléma nálunk felmerült, hogy az ifjúság és gyermek addiktológia kérdése egy katasztrofális állapot, nincs, régóta nincs, stb. Most jogilag hogy lehet ezzel mit kezdeni? Szóval most bepereljük az államot, hogy nincs ifjúsági addiktológia? Ez nagyon nehéz ilyen szempontból ezt valahogy jogilag megformázni. ... hogy nagyon nehéz olyan témakört találni, ami jogilag könnyen képviselhető, és működhető és eredményt lehet elérni.”

„...ha mi itt 8-an nem tudnánk egységet hozni abban, hogy mi lenne itt most a legfontosabb. Ha most itt nekiállnánk, mindannyian fölraknánk a kis zászlókat, hogy az én szervezetemnél ez fontos, nálam ez, ... annak ez lenne a vége. Lehet, hogy nehéz az ilyen MADÁSZSZ-osdi dolog”

(4)

A fenti, inkább a DCO intézményével kapcsolatos elvi megfontolások mentén jelentkező nehézségek mellett két nagyon gyakorlati kérdéskör is megfogalmazódott annak háttérében, amiért a szervezetek nem tartanak kapcsolatot a DCO-val. Az egyik a vele való kapcsolat kockázatos volta:

„... beüthetem a fejem, ... nincs mögöttem senki”

„... az a kérdés, hogy nem ássuk-e el magunk alatt akkor.”

„... nagyon sok szervezet eleve fél, fél odaadni a saját nevét, mert azt gondolja, hogyha odaadja a nevét, akkor a következő pályázatán nulla pénzt fog kapni, sőt még rá is küldik, a nem tudom én, NAV-ot.”

„De hogyha nem úgy adná be ...az Ombudsman, hogy az XY szervezet jelezte, hogy az ő szerződése, az abszolút, tehát pénzügyileg, jogilag, stb., nonszensz, mert ugye ezek nonszensz szerződések, ... hanem hogy tízet, húszat, százötvenet átnézett és neki az a megállapítása, hogy gyakorlatilag az összes teljesen nonszensz, ... hogy ezek mind olyan szerződések, ami jogilag abszolút támadható. teljesen jogtalan, teljesen hátrányos helyzetbe hoz minden pályázót, ... De ehhez nem kell, tehát nem kell szervezetenként a nevünket adni, ..na, szóval, ... szerintem ez mehetne.”

(5)

S talán a fenti kockázattal összefügg az egyik bevont szervezet fenntarthatósággal kapcsolatos félelme is:

„most itt van, van ez a lehetőség, ez nagyon jó, de ..utána semmi. Nem tudjuk megmondani, hogy mi lesz majd, hogy lesz...”

Javaslatok

A DCO intézményével kapcsolatban megfogalmazott problémák, illetve dilemmák mellett a beszélgetések során elhangzottak a DCO munkamódjával, illetve a lehetséges ügyekkel kapcsolatos vélemények, javaslatok is.

A DCO munkamódjával kapcsolatban többféle javaslat/ötlet fogalmazódott meg, bár ezek esetenként egymással is ellentmondásba kerültek, mint pl. a proaktivitást feltételező személyes megkeresés, és a passzív segítő magatartás

(1) személyes megkeresés (is) történjen

„E-mail után a személyes kapcsolatfelvétel ...merthogy annyi mennyiségű e-mail érkezik és anyag és minden, hogy egyszerűen lehetetlen már követni.”

Ha idejébe belefér, akkor látogassa végig ezeket a szervezeteket, vagy ... csörögje körbe őket, nem tudom.”

„ő idejön, és megkérdezi tőlem, hogy ... mégis mit szeretnél?”

(2) szakmai közösségekben való, csoportos tájékozódás

„De nekem az is elég lenne, ha az ernyőszervezetek, és akkor ki ki a maga kis csapatával egy kisebb körben leülne.”

„...lehet, hogy mondjuk, egy ilyesmi segítene jobban, hogy ő eljönne egy ilyen dologra és egy moderátor segítségével pillanatok alatt el tudnánk mondani, hogy mondjuk a magyarországi pályázatok körében mik a legproblémásabb pontok a pályázatküldőkkel. ...Így csoportosan ... szerintem össze tudnánk pillanatok alatt szedni, hogy milyen problémák vannak.”

„Jöjjön el konferenciákra... „ (bár ezzel szemben elhangzott, hogy: „Csak nincs konferencia”

(3) passzív segítő (a szervezetek felé igényeket nem támasztó) magatartás

„Az Ombudsmanhoz fordulni szoktak, nem ő fordul a páciensúrához, már bocsánat ... nekem nincs olyan igényem, hogy ő engem keressen, vagy minket.”

„hogy hogyan tudjuk az ő munkáját segíteni, hát segítse ő a mi munkánkat, hát érted, tehát hogy én ezt nem, és igazán, tehát hogy alapvetően nem értem.”

(4) törekedjen az egyensúlyra

„én például azt várnám el, hogy megadok egy pár nagyon személyes adatot, például megadom, hogy melyik pályázat volt, de hogy az összes

többi adat, ami ezzel kapcsolatban összejön, azt innentől kezdve kikereshető. És hogy a Civil Ombudsman járjon utána. Tehát járjon utána. És ne csak a jogszabályi háttérnek, hogy mi történt, hány szervezettel kapcsolatban történt ilyen, tehát hogy ezeket mind ne nekem kelljen ezeket az adatokat prezentálnom, mert pont ez az, amire nincs időm.”

(5) Egyéb: pl. plakát:

„Nekem már az is elég lenne, ha egy plakátot küldene, amit kinyomtatnánk, hogy ezekben az esetekben ide, névvel, telefonszámmal, rendes vezetékes vonal, egy mobil, egy...”

Általánosságban megfogalmazódott, hogy konkrét, nagyon látható, transzparens ügyekkel kellene foglalkozni, amelyek *„megmozdítják az embereket és kicsit elkezdenek gondolkozni...”*.

Az eddig elindított ügyekkel relevanciájával kapcsolatban az alábbi vélemények fogalmazódtak meg.

(1) A KENYSZI-s ügyet fontosnak tartják: *„egyik a KENYSZI ügy kapcsán felhívta a szervezetek figyelmét, hogy mit hogyan költsenek. Én azt gondolom, hogy ez fontos.”*

(2) A pályázatokkal kapcsolatos abszurditásokat is ismételten többen hangsúlyozták, alátámasztva ezáltal a probléma releváns voltát.

„... ezek nonszensz szerződések, ha emlékeztek rá, ... teljesen egyoldalú szerződésekről van szó. A pályázónak semmihez sincsen joga, a pályázatkiírónak mindenhez. ..hogy megváltoztassa az időpontot, mindenhez, amihez létezik. ... teljesen hátrányos helyzetbe hoz minden pályázót...”

Ugyanakkor e tekintetben – mint azt már a fentiekben leírtuk – részben félelmek, részben kapacitáskorlátokból adódó feladathárítások fogalmazódtak meg, másrészt pedig nem feltétlenül DCO kompetencia- ill. feladatkörében tartozónak vélik:

„Ha olyan konkrét bajom van, hogy a pályázatkezelővel vagy a nem tudom én, kiíróval van, biztos, hogy őket fogom első körben megkeresni. ... Ha pedig valami olyan jogi történet van, akkor meg... de ez rólam szól, akkor meg az, hogy ügyvéd vagy a jogászhoz fogok fordulni.”

Konkrét ügyekre vonatkozóan a következő további javaslatok hangzottak el:

(3) az elterelés finanszírozása: *„Amivel meg igazán problémánk van, az továbbra is az elterelés nem finanszírozása, azaz hogy ilyen több mint kilenc-tíz hónapos késéssel.”*

(4) dekriminalizáció: *„dekriminalizációnak a témaköre, ... Meddig várjunk? Amíg tényleg összejön egy bebörtönzési hullám, vagy melyik lesz az a pont, amikor azt mondjuk, hogy ja-ja-ja, ..”*

(5) adatokhoz való hozzáférés: *„... évek óta nem tudjuk, hogy milyen drogot használnak a klienseink, ez, ez, én nem értem, hogy hogy tudunk még egyáltalán reggel fölkelni, és bemenni munkába, mert fogalmunk sincsen konkrétan, hogy*

mit használnak. És hogy a BSZKI, azt mondja, hogy ezt konkrétan nem mutatom meg nektek, ehhez jogszabályt kell módosítani. ...Naponta kéne ütni ezt a dolgot, hogy hogyan segítsünk valakinek, ha nem tudjuk, hogy mitől mi történik. Átalakul a teljes marihuána piac, a vidéket elöntik a műanyag szerek, és így nézzük, hogy így nem tudjuk, hogy mi ez... Ez tükre a törvénymódosításnak a szintje.”

A JÖVŐBENI TERVEKKEL KAPCSOLATOS VÉLEKEDÉSEK

A fókuszcsoport résztvevőket arra kértük, hogy értékeljék a projekt jövőben megkezdődő fejlesztéseit/tevékenységeit aszerint, hogy mennyire tartják ezeket a tevékenységeket relevánsnak a drogszakma képviselete szempontjából illetve, megvalósíthatónak.

Mint azt az alábbi táblázat alapján láthatjuk, mindegyik tervezett tevékenység relevanciára és megvalósíthatóságra vonatkozó átlagértéke a skála pozitív (3 feletti) tartományában helyezkedik el, azaz átlagosan a résztvevők a tervezett tevékenységeket relevánsnak, és megvalósíthatónak tartják. Általában – a MADÁSZSZ IV. konferenciája, és a projekt keretében tervezett kiadvány kivételével – megfigyelhető, hogy a relevancia tekintetében kedvezőbb átlagértékek születtek, tehát a bevont szervezetek inkább az egyes projekttevékenységek megvalósíthatóságával kapcsolatban fogalmaztak meg nagyobb kételyeket, de összességében a megvalósíthatóság tekintetében is pozitívak várakozások.

A leginkább relevánsnak és megvalósíthatónak ítélt tevékenységek a Civil Fórum, és a MADÁSZSZ konferencia (az átlag 4 feletti, és a módusz 5 a relevancia és megvalósíthatóság esetében egyaránt). Szintén kedvezőek mind a relevancia, mind a megvalósíthatóság tekintetében a TEDxDANUBIA értékei is (módusz 5), azonban itt csak kevesen fogalmaztak meg véleményt.⁸

Relevancia tekintetében magas értéket kapott ezen túlmenően a bevont szervezetek számára nyújtott non-profit vállalkozási képzés, a vezetői szupervízió, csoport coaching a bevont szervezetek számára, illetve a helyi szintű proaktív érdekérvényesítő tevékenység is (4 feletti átlag, 5-ös módusz). Azonban a képzés és a mentorálás/coaching esetében a megvalósíthatóságával kapcsolatban már bizonytalanságok is megjelennek (átlag 3,94, módusz 4) a helyi érdekérvényesítés tekintetében pedig legtöbb szervezet kételyeket fogalmazott meg (módusz 3).

A legtöbb szervezet ambivalens választ adott a bevont szervezetek számára nyújtott mentori szolgáltatások (átlag 3,67; módusz 3) relevanciája tekintetében, s átlagosan hasonló mértékben tartották relevánsnak a projekt során elsajátított új technikákkal megvalósított kezdeményezések bemutatkozását lehetővé tevő kiadvánnyal kapcsolatos terveket.

Összességében tehát a legalacsonyabb értékeket a projekt jövőben megvalósuló tevékenységei közül a helyi szintű proaktív érdekérvényesítő tevékenység megvalósíthatósága, valamint a mentori szolgáltatások a bevont szervezetek számára relevanciája esetében kaptunk, és ebben a két esetben nem csak más tevékenységekhez képest alacsonyak az átlagok, de a legtöbb bevont szervezet bizonytalanságát fejezte ki.

⁸ 6 fő nem tudta, hogy mi a TEDxDANUBIA, és a 17 résztvevőből 10-en nem tudták megítélni a megvalósíthatóságát.

6. táblázat: A projekt jövőbeni tevékenységeinek relevanciájával és megvalósíthatóságával kapcsolatos vélemények (átlagok)

	relevancia	megvalósíthatóság
Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten	4,11	3,27
Non-profit vállalkozási képzés a bevont szervezetek számára	4,22	3,94
Mentori szolgáltatások a bevont szervezetek számára	3,67	3,61
Vezetői szupervízió, csoport coaching a bevont szervezetek számára.	4,33	3,94
A projekt során elsajátított új technikákkal megvalósított kezdeményezések bemutatkozását lehetővé tevő kiadvány	3,72	4,12
TEDxDANUBIA előadói közötti megjelenés	4,25	4,00
Civil Fórum 2015	4,50	4,41
MADÁSZSZ IV. éves konferenciája	4,25	4,44

relevancia: 1= egyáltalán nem releváns, 5= nagyon releváns

megvalósíthatóság: 1=egyáltalán nem megvalósítható, 5=teljes mértékben megvalósítható

Releváns és megvalósítható tervek

Mint említettük, a legkedvezőbb megítélést Civil Fórum, illetve a MADÁSZSZ konferencia váltotta ki, mindkét tevékenységet egyértelműen releváns és megvalósítható terveknek tekintik a bevont szervezetek. Ezen tevékenységek relevanciájának hátterében a civilitást gyengítő társadalompolitikai környezettel, a projekt keretében tervezett konferenciák/fórumok hiánypótló jellegével kapcsolatos véleményeket fogalmaztak meg a résztvevők, és az, hogy ezeknek a rendezvényeknek már hagyománya van, a megvalósítás garanciáját is jelenti:

„ezek sarokkövek már több éve, ami van már több éve egy viszonylag jó színvonalon az egész ország szakmai képviseletében megjelenik egy ilyen konferencia, mert nincs más, ... a Civil Fórumra most már úgy várunk tavaszunként, mint a messiásra, hogy valamit már lássunk ki a fejünkből, hogy mi van. Tehát az fontos. Ha elmaradna, nincsenek mások, nincsenek konferenciák... Legközelebb a pincében lesz a Civil Fórum.”

„... sajnos a magyarországi civil társadalomnak a fejlődése az nagyon nehéz lesz, merthogy teljesen más kelet-európai trend mentén kell dolgoznunk, és nem lesznek támogatások, és mi vagyunk a fő ellenségei az államnak mostanra. És hogy nagyon fontos lenne, hogy legyen egy olyan típusú fórum, ahol tudunk találkozni, vagy tudunk ismereteket gyűjteni, merthogy alapvetően valószínűleg sokkal nehezebb lesz a következőkben a létünk, ... húzódunk össze, tehát ellentétes folyamatok vannak.”

Releváns, de nehezen kivitelezhető tervek

A bevont szervezetek releváns, de nehezen kivitelezhető tevékenységnek ítélték a tervezett non-profit vállalkozási képzést, a vezetői szupervíziót, illetve a helyi szintű proaktív érdekérvényesítő tevékenységeket.

Helyi érdekérvényesítés

A helyi érdekérvényesítés aktuális helyzetéről a monitoring információk meglehetősen kedvezőtlen képet festenek. A bevont szervezetek a szakmapolitikai folyamatok mindegyik vizsgált aspektusával (a drogszakmai folyamatok tartalmi elemeivel, a drogügyben tevékenykedő szervezetek munkájának összehangoltságával, illetve a helyi KEF-ek működésével⁹) kapcsolatban elégedetlenségüket fejezték ki: a monitoring során 5 fokozatú skálán rendre 3 alatti átlagokat, s 2-es móduszokat kaptunk. Általában a helyi érdekérvényesítéssel való elégedettség tekintetében pedig a bevont szervezetek többsége nagyfokú elégedetlenséget jeleztek (módusz: 1).

7. táblázat: Helyi érdekérvényesítéssel kapcsolatos monitoring adatok (N=21)

9. Kérjük, értékelje az Önök településén drogügyben zajló szakmapolitikai folyamatokat. Mennyire elégedett a szakmapolitikai folyamatok következő aspektusaival? Átlagok: 1=egyáltalán nem, 5= teljes mértékben	
A drogszakmai folyamatok tartalmi elemeivel.	2,52
A drogügyben tevékenykedő szervezetek munkájának összehangoltságával.	2,43
A helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működésével	2,29
A helyi érdekérvényesítéssel	2,42

A fókuszcsoportokon a projekt helyi érdekérvényesítéssel kapcsolatos céljainak megvalósíthatósága tekintetében is alacsony értékek születtek. Az alacsony értékek hátterében egyrészt – a fentiekkel összefüggésben – a helyi érdekérvényesítési illetve szakmai közösségi potenciál aktuális helyzetében gyökerező véleményekkel (1), másrészt – valamelyest az előbbi elemhez társulva – a célcsoport stigmatizáltságával, (2) a helyi érdekérvényesítés személy-, illetve önkormányzat-függőségével (3), továbbá etikai dilemmákkal (4) találkoztunk:

(1)

„... nálunk érdekérvényesítés nincs, a helyi KEF nem csinál semmit... marakodások vannak mindenki a saját gesztenyéjét sütögeti, nem látok előremozdulást vagy lehetőséget, hogy ne így működjön.”

„...ha Budapestben gondolkozunk, akkor nincs hova verni a tam-tamot, vagy nincs a fővárosban KEF, ugye, volt rövid ideig, de aztán megszűnt... Meg se született, na, de mindegy, ... igazából nincs, ha a fővárosban gondolkodunk. A kerületekben persze vannak KEF-ek, többé-kevésbé működnek, vagy formai módon működnek,

⁹ A bevont szervezetek többségének településén (19 szervezet működési területén) létezik KEF, közel kétharmaduk (12 KEF) aktuálisan is működik (volt 2014-ben ülése), és többnyire maguk a bevont szervezetek is tagjai (15 szervezet).

(Amennyiben egy szervezet több helyen is működik, akkor ez több teleülési/kerületi KEF-et is jelenthet, de elképzelhető az is, hogy a több településen/kerületben érintett szervezetek települései/kerületei között van olyan település/kerület, ahol nincs, és ahol van KEF. A monitoring adatok azt nem tudják megjeleníteni, ha egy szervezet esetében a működési területén több helyen is van KEF, illetve azt sem, ha nem mindegyik területen. Azt tudjuk tehát, hogy a 21 bevont szervezet közül 15 szervezet esetében a működési területén legalább egy helyen van KEF.)

de hogy főváros szintjén, és azt gondolom, hogy a fővárosban csak kéne mindenkinek gondolkozni, mert most ez egy város.”

(2)

„... a politika terében most már teljes egészében a szavazatmaximalizálás lett a fő kérdés, és a droghasználókkal való bármilyen kapcsolatba kerülés, az szavazatvesztéssel jár, ... Tehát hiába csinál ott bármilyen programot a KEF, vagy a civil lobb, hogy a KEF valamit csináljon, kábítószeres van benne, az alarm lámpa felvillan, biztosan nem lesz semmi, mert az szavazatvesztés, közösen utáljuk mindannyian a kábítószereket. ...

(3)

„A KEF az tipikusan szerintem a lobb, és ennek a lobb térnek a keretei beszűkültek nagyon-nagyon keményen, és amit a KEF-nek csinálnia kéne, az ... nagyon személyhez kötötté vált. Van egy ember, aki itt tud lenni, akkor működik, ha nincs ez az egy ember, akkor nem fog működni semmi. De hogy ez ilyen, az érdekérvényesítés szempontjából a KEF-eknek az ajtaja, az inkább zárt ajtó semmint nyitott, merthogy kábítószeresekkel foglalkozunk. Tehát konkrétan mi stigmatizált emberekké váltunk...”

„...az önkormányzatfüggő baromira, mert még ugye mindig az van, hogy a KEF, a KEF-et az önkormányzatok hozták létre, azaz hogy őnekik van joguk megszüntetni meg működtetni. Tökmindegy, hogy ki mit gondol... „

(4)

„... nekem az az etikai dilemma, vagy amiben nem tudok gondolkodni, hogy be vannak szűkítve a... a mozgástér, most két dolgot csinálsz, vagy abban a szűk mozgástérben próbálsz valamit elérni, befogod a szádat, nem ejted ki a bizonyos szavakat. Vagy pedig demonstratívén háttal fordítasz és kivonulsz, akkor viszont azt kockáztatod, hogy semmi nincsen, és ez az, amit nem lehet eldönteni, hogy melyik a célravezetőbb, mert nem az, hogy helyes vagy helytelen, de melyik a célravezetőbb magatartás, bent lenni egy szorongatott helyzetben megalkuvóként, csak azért, hogy egyáltalán megmaradjon az a dolog, ami egy kapcsolatot, hidat jelent, bármi, elfogadni a megalkuvó státuszt, ami azért valahol nagyon nehéz, mert rányomja az egész szakmára ugyanezt a típusú működésmódot, tehát hogy alkudj meg, mert akkor úgy legalább tudsz működni, viszont hogyha megalkuszol, és úgy működsz, akkor soha a büdös életbe nem fogsz tudni ebből kikerülni. Vagy pedig demonstratívén protestált és állj ellent, satöbbi, amivel meg veszélyezteted a szervezetedet, meg a munkatársaidnak az egzisztenciáját, satöbbi, satöbbi, satöbbi. Melyik a jó? Mit lehet választani?”

Arra a kérdésre, hogy a saját szervezetük milyen szerepet tudna betölteni/felvállalni abban, hogy a fentiekben jellemzett helyzet megváltozzon, hogy a helyi érdekérvényesítés valamivel erőteljesebb legyen, a résztvevők vagy a helyzet reménytelenségét, a szervezetek belefáradását, alacsony befolyásoló szerepét jelezték (1), vagy az együttes fellépésben látnak lehetőséget (2).

(1)

„Tehát hiába csinál ott bármilyen programot a KEF, vagy a civil lobbí, hogy a KEF valamit csináljon, kábítószeres van benne, az alarm lámpa felvillan, biztosan nem lesz semmi...„

„Én elfáradtam... kevésbé tudom nyomni a tam-tamot...“

„... nem mi döntünk, hanem eldöntik helyettünk, hogyha beengednek egy kicsit a kisajton és mindenki, aki még be tud menni, az még úgy ott van, aki előtt meg becsapják az ajtót, olyannyira, hogy nem tud működni, az meg azt mondja, hogy nem. De akkor az nem egy saját döntés, hanem akkor az egy kényszerhelyzet.“

„...lehetek valami motor, csak nincs benne se benzin, se kenőolaj, ... illetve hát ... csendes együttműködő partner lehetek...“

(2)

„...ebben a kérdésben dönteni csak szakmai közösség szinten lehet. Tehát hogy akkor, mit tudom én, öt szervezet azt mondja, hogy protestálunk.“

„ <nálunk> ez a helyzet és több szervezettel együtt döntöttünk a második variáció mellett, hogy nem veszünk demonstratív részt az aláírásgyűjtésben, és teljesen mindegy“

„Szerintem az érdekérvényesítésnek most a... addig, hogy mi az, ami... az érdekérvényesítés mindig kockázattal jár, és ezt a kockázatot egyikünk sem tudja felvállalni, alapvetően nyomást gyakorolni nagyjából úgy lehet a kormányzatra, hogy egységesen minden drogszakma a MADÁSZSZ-hoz tartozó szervezet a normatívára azt mondja, hogy nem, de hogy senki sem kér normatívát. Ami persze idea, de hogy egyébként nem, tehát le lesz szelektálva, kaptok, nem kaptok, ketten továbbmennek, és akkor ennyi volt. De hogy az érdekérvényesítést minél később kezdjük el, annál nehezebb lesz, és annál kockázatosabb lesz bármit elérni egyébként, ha csak nem valami nagy fordulat történik a politikában. De hát ezt most nem nagyon látom.“

A szervezetek támogatása (képzések, szupervízió)

Mint láttuk, a résztvevők a bevont szervezetek számára nyújtott non-profit vállalkozási képzést és a vezetői szupervíziót/coachingot is relevánsnak tartották,

„hogy a vezetői döntésekben segítséget kapjunk, azt én sokkal fontosabbnak értékeltem.“

„Én ezt <nonprofit vállalkozási képzést> kiemelten fontosnak tartom, csillagot is tennék, igen, én ezt kiemelten fontosnak tartom, mert most azt látom, hogy az állam kivonul erről a szociális meg addiktológiai... szóval nem ad pénzt, mintha ki akarna vonulni, vagy már ki is van. ...És jelenleg a szociális szféra egyes részein igen, vannak, amik már túlfejlettek, ahogy én látom, az addiktológia és szociális, az nem ilyen. Kéne, lehetne is, vannak is ötleteink, de hát hogy mi lesz belőle.“

A non-profit vállalkozási képzés és a vezetői szupervízió/coaching megvalósíthatóságával kapcsolatban azonban megjelennek bizonytalanságok (átlag 3,94, módusz 4). Mindkét tervezett tevékenységgel kapcsolatban felmerült annak célzott megvalósításának az igénye:

„Sok képzés esetében előfordul, hogy nagyon eltérő lesz az odaérkezőknek az alap, a már meglévő tudása, és hogy ebben az esetben ez, ez ilyenkor elsül“

„És a legalacsonyabb szinten muszáj ezt megvalósítani, és sokan úgy kerülnek ki belőle, hogy csalódnak.”

„Igen és a jó lenne az, ha lenne ilyen nagyon célirányosan, tehát valaki azt mondja, hogy szeretnék előadni, akkor, akik egy bizonyos szinten vannak és kapnak egy ilyen story-telling mentori képzést, amiben ők részt vehetnek, tehát nagyon ilyen pontosan, hogy a bevont szervezetekre, hogy nem mindenkinek, mert van, akinek erre lesz szüksége, van, akinek meg arra. Sokkal célirányosabban lenne érdemes fejleszteni vagy mentori szolgáltatást nyújtani. A másik pedig a, amire a, tehát igen, a vezetői szupervízió, csoport coaching a bevont szervezetek számára, nekünk például nekünk nagyon nagy szükségünk lenne. A mi jelenlegi szervezeti állapotunkra a gyászt követően nem tudom azt a hangulatot elmondani, amiben élünk, és hogy így oké, hogy nekünk is kellene, de arra készülünk fel, hogy a következő hónapokban mindenkit szét fognak szedni darabokra nagyjából, és hogy meg fogják osztani a szervezeteket. És ha nem tudunk ezekkel foglalkozni, és az ernyőszervezetek, hogy az nem figyel erre, akkor nagyon hamar polarizálódni fog a maradék seregeink, ha most lehet így mondani. Szerintem az nagyon fontos lenne, hogy csoport coaching...”

Alacsony, vagy vitatott relevanciájú tervek

A legalacsonyabb relevanciájú (átlag 3,67; módusz 3), s megvalósítás tekintetében is alacsonyra értékelt (átlag 3,61; módusz 4) tevékenységeként jellemezték a résztvevők a bevont szervezetek számára nyújtott mentori szolgáltatásokat¹⁰. Ezzel kapcsolatban kevés, s jellemzően felszínes, csak az elutasítás illetve kétely tényét közlő vélemény hangzott el, „a magam részéről nem tartom most annyira fontosnak, hogy mentoráljon valaki.”

A másik, szintén alacsony relevanciájúnak érték tevékenység a projekt során elsajátított új technikákkal megvalósított kezdeményezések bemutatkozását lehetővé tevő kiadványt létrehozása. E tekintetben nagyon polarizált értékelésekkel találkozhatunk (a válaszok a következők voltak: 1-es 1 fő; 2-es 4 fő; 4-es 7 fő; 5-ös 6 fő) melynek háttérben következő vélemények fogalmazódtak meg. Többen a feleslegesnek találták:

„... annyi kiadvány már a reklámújsággal együtt kerül a szemébe.”

„Ez a minnek igen, egy csomó ilyen TÁMOP 5.8.6.2 ... és utána a frissítése sem történik meg ... Tehát erre őszintén én sajnálom a pénzt...”

„ <ezek a kiadványok olyanok, hogy> .. hú de jó, a projekt során... a legtöbb mindig itt sült el... hogy jók voltunk, hurrá”

Ugyanakkor mások a megjelenés módjával és/vagy tartalmával kapcsolatos megkötésekkel a kiadvány hasznossága mellett érveltek:

„...én jó kiadványra gondoltam, ami hasznos.”

„...Én azt úgy értelmeztem, hogy az ilyen jó gyakorlatok lennének. ... erre vagyunk kiélezve szerintem.”

„... én ilyen virtuálisra gondoltam, ... alapvetően most már ugye pdf-ben mindent megcsinálunk, és az ember kinyomtatja annyit, amennyi kell neki”

¹⁰ A válaszok a következők voltak: relevancia: 2-es 2 fő; 3-as 6 fő; 4-es 6 fő; 5-ös 4 fő; megvalósíthatóság: 2-es 2 fő; 3-as 6 fő; 4-es 7 fő; 5-ös 3 fő

„... elmentünk legutóbb egy ... képzésre, ami kétnapos volt, és ott konkrétan .. egy olyan esetszerű dolgot adtak a kezünkbe a két nap alatt, amit várunk ...tíz éve, és ha ezek meg így belekerülnének ebbe, akkor az úgy jó lenne.”

IGÉNYEK

A bevont szervezetek közül legtöbben a DCO és a szervezetek közötti kapcsolat fejlesztését tartották fontosnak, de nagy arányú (a résztvevők egyharmada említette) a konferenciák ill. szakmai közélet szervezésének fontossága, illetve a pályázati lobby tevékenység említése is. Ezek a tevékenységek nem csak a terület számára leginkább fontosnak tartott tevékenységek, de ezekről a tevékenységekről remélik leginkább a résztvevők azt, hogy a szervezetek hasznára válik.

8. táblázat: A félidős értékelés során a jövőbeni tevékenységekkel kapcsolatban megfogalmazódó igények

Igények	fontosság ¹¹	profitálás ¹²
DCO kerüljön közelebb a szervezetekhez	8	10
Konferenciák, szakmai élet szervezése	7	12
Pályázati (Norvég) pénzekért lobby	7	8
Progresszivitás, „tűz”, egy ütőképes szövetségre lenne szükség	5	5
Coaching	4	4
Új szövetség építése/szorosabb szövetség	3	3
Tagdíj csökkentése	3	5
Tagdíj sávok átgondolása	3	3
Árnyalt/bevonó kommunikáció: pl. Az érintett szervezetek ne utólag értesüljenek madászsz által kiadott állásfoglalásokról	1	1
Virtuális ülések	0	8

Összességében – mint a fenti táblázatban láthatjuk - viszonylag kevés, és partikulárisnak tűnő igény fogalmazódott meg. Mint – kicsit viccesen - egyik résztvevő megfogalmazta: *„Ebből látszik, hogy milyen jól működik, mert nem tudunk már semmit várni tőle.”*

¹¹ Az oszlopban szereplő számok az jelzik, hogy a 17 fókuszcsoport résztvevő közül hányan tartották az adott tevékenységet különösen fontosnak.

¹² Az oszlopban szereplő számok az jelzik, hogy a 17 fókuszcsoport résztvevő közül hányan gondolták úgy, hogy az adott tevékenységből profitálna leginkább a saját szervezetük.

MELLÉKLETEK

FÓKUSZCSOPORT VEZÉRFONAL
 A MADÁSZSZ „DROŠOSULTSÁG – EGY KIREKESZTETT TÁRSADALMI CSOPORT
 KIREKESZTETT SEGÍTŐINEK ÉRDEKKÉPVISELETE” CÍMŰ, AZ EGT/NORVÉG CIVIL
 TÁMOGATÁSI ALAP MAKROPROJEKT
 FÉLIDŐS ÉRTÉKELÉSÉHEZ

Téma	Módszer	Idő	Kum
BEVEZETÉS		5	5
<p>1. A moderátor és az asszisztens bemutatkozása</p> <p>2. A beszélgetés ideje alatt tegeződünk vagy magázódjunk?</p> <p>3. A BESZÉLGETÉS CÉLJA, TÉMÁJA:</p> <p>A Magyar Drogprevenációs és Ártalomcsökkentő Szervezetek Szövetsége (MADÁSZSZ) a drogszakma területén működő másik három ernyőszervezettel – Magyar Addiktológiai Társasággal (MAT), Magyar Drogrehabilitációs Intézetek Szövetségével (MADRISZ), valamint az Ártalomcsökkentők Szakmai Egyesülete (ÁSZ) – együttműködve támogatást nyert az EGT/NORVÉG Civil Támogatási Alap Makroprojekt pályázatán.</p> <p>A "Drošosultság – EGY KIREKESZTETT TÁRSADALMI CSOPORT KIREKESZTETT SEGÍTŐINEK ÉRDEKKÉPVISELETE" című projekt célja a drogszakma támogatása az aktuális társadalmi körülményekre reflektáló proaktív alkalmazkodásában (I), valamint a terület érdekérvényesítési tevékenységének javítása (II). A konkrét fejlesztések mindkét cél esetében két szinten zajlanak. Az egyik szint a MADÁSZSZ stratégiai fejlesztése, a hatékonyabb működést és érdekérvényesítést lehetővé tevő készségek, kapacitások, struktúrák kialakítása. A fejlesztések másik szintje pedig a proaktív alkalmazkodással és érdekérvényesítéssel kapcsolatos tudás/tapasztalat átadása.</p> <p>A projekt megvalósításának időtartama – mint tudják – 2 év, 2013. október 01. és 2015. szeptember 30. között.</p> <p>A projektben zajló tevékenységek/fejlesztések monitorozása ugyan folyamatosan zajlik egy online kérdőív segítségével, de most, a projekt megvalósítási idejének a felénél ez kiegészül egy ún. félidős értékeléssel, melynek keretében lehetőség nyílik a vélemények ütköztetésére, a felvetődő problémák átbeszélésére, projektről való személyes diskurzusra. Az értékelés, azon túlmenően, hogy visszajelzésekkel szolgál a MADÁSZSZ számára a projektben végzett munkájáról, lehetővé teszi a projekt 2. időszakára tervezett tevékenységek aktuális igényekhez való igazítását is.</p> <p>A mintegy 2 órás beszélgetés során a következő témákat szeretnénk átbeszélni.</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szervezetek helyzete: hogy a szervezeti működés, illetve az érdekérvényesítés és kommunikáció különböző területein milyen 			

<p>problémákat, nehézségeket látnak, valamint milyen változásokat észlelnek (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> – visszajelzés a projekt eddigi tevékenységeivel kapcsolatban (2) – várakozások a projekttel kapcsolatban: szeretnék megismerni a bevont szervezetek véleményét a projekt még megvalósításra váró elemeivel kapcsolatban (3) – várakozások a MADÁSZSZ-szal kapcsolatban: hogy hogyan látják, hol lenne igény a MADÁSZSZ támogatására, hol tudna MADÁSZSZ még segíteni (4) <p>4. ELMONDANI MÉG:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A beszélgetés jellemzői/szabályai <ul style="list-style-type: none"> ▪ nincsenek rossz vagy jó válaszok, ▪ mindenki elmondhatja a véleményét, lehet vitatkozni, de nem kell meggyőzni egymást ▪ lehet egymástól kérdezni, de ne vágjunk egymás szavába – Telefonokat kikapcsolni – Névtáblakészítés – Engedélykérés a felvételkészítéshez, felvételkészítés indoka, adatkezelés-anonimitás 			
BEMUTATKOZÁS		7	12
Először arra kérnék mindenkit, hogy töltsse ki ezt a rövid kérdőívet, hogy tudjuk, hogy az egyes szervezetektől kik voltak jelen.	1. Kérdőív	2	
Kérem, szóban is mutatkozzanak be néhány mondatban. A bemutatkozás során a következőkre térjete ki: <ul style="list-style-type: none"> – Melyik szervezettől jöttek – Mióta van jelen a szervezet a drogszakmai területen? Melyek a szervezet fő tevékenységei, mekkora súlyt kap a szervezet tevékenységében a drogszakmai tevékenység? 	Körbe menni mindenkit kérdezni	5	
HELYZETÉRTÉKELÉS:		21	33
A monitoring kérdőívek folyamatosan véleményt kérnek arról, hogy a szervezetek mennyire elégedettek a saját szervezeti működésük, illetve az érdekképviseleti és kommunikációs tevékenységük különböző területeinek működésével. Ennek alapján körül tudunk határolni olyan területeket, ahol különösen is nagy elégedetlenség mutatkozik, illetve tudjuk, hogy a szervezetek hol észlelnek negatív tendenciákat. Ezeket az eredményeket láthatják a táblán.	A monitoring eredmények felvezetése. Az 1. táblázat kivetítése.	1	
Korábban is, és aktuálisan is a szervezeti működés különböző területei közül a szervezetek <u>finanszírozást</u>	A vonatkozó monitoring	5	

tekintették összességében a szervezetek a működés leggyengébb láncszemének. De az utóbbi hónapban az elégedetlenségi tartományba csúszott a <u>jogi ügyek intézése</u> is. Mit gondolnak, miért ezek a legproblémásabb területei a szervezeti működésnek?	eredmények rövid bemutatása. Beszélgetés		
A szervezeti működés vizsgált területeinek többségénél (6-ból 4 területen) kedvezőtlen folyamatok zajlottak az elmúlt hónapokban. A bevont szervezetek leginkább a jogi ügyek intézése tekintetében számoltak be kedvezőtlen tendenciáról. Mik ezek a negatív történések, mi áll a háttérben? (pl. szervezetek kapacitásainak csökkenése, jogi környezet kedvezőtlen alakulása, stb.?)	A vonatkozó monitoring eredmények rövid bemutatása. Beszélgetés	5	
A bevont szervezetek az érdekképviselési és kommunikációs tevékenységük tekintetében rendre nagyon alacsony elégedettséget jeleztek a programba való bekapcsolódáskor (érdekképviselési és kommunikációs tevékenységek tekintetében 6-ból 4 esetben a skálaközéppérték alatti, azaz a skála elégedetlenségi tartományába eső átlagokat kaptunk). Mit gondolnak, miért ilyen problémás terület az érdekvérvényesítés és kommunikáció?	A vonatkozó monitoring eredmények rövid bemutatása. Beszélgetés	5	
A vizsgált érdekképviselési és kommunikációs tevékenységek felénél kedvező folyamatok zajlottak az elmúlt hónapokban. A bevont szervezetek leginkább a média megjelenések tekintetében számoltak be kedvező tendenciáról. Mik voltak ezek a kedvező történések, mi áll a háttérben?	A vonatkozó monitoring eredmények rövid bemutatása. Beszélgetés	5	
VISSZAJELZÉS A MADÁSZSZ ELMÚLT EGY ÉVBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEIVEL KAPCSOLATBAN		43	76
Az elmúlt 1 évben (2013. október 01. és 2014. október 01. között) milyen MADÁSZSZ programokat/tevékenységeket tudnak megemlíteni?	A felmerülő tevékenységeket felírni a táblára.	5	
Kérem, rangsorolják ezeket abból a szempontból, hogy melyik a legjelentősebb (legfontosabb a szakmaterület szempontjából) ezek közül.	Rangsoroló szavazás	3	
Arra kérnék mindenkit, hogy töltsse ki ezt a rövid kérdőívet, melyben a MADÁSZSZ tevékenységeivel kapcsolatban teszünk fel kérdéseket.	2. Kérdőív	5	
Melyek azok a tevékenységek, amelyekkel elégedettek (4-es vagy 5-ös válaszok)? Miért?	beszélgetés	5	

Melyek azok, amelyekkel a leginkább elégedetlenek (1-es vagy 2-es válaszok)? Miért? Mit kellene máshogy csinálni?			
Melyek azok a tevékenységek, amelyeket a leginkább relevánsnak tartják (4-es vagy 5-ös válaszok)? Miért? Melyek a legkevésbé relevánsak (1-es vagy 2-es válaszok)? Miért? Mit kellene máshogy csinálni?	beszélgetés	5	
Melyek azok a tevékenységek, amelyeket a leginkább relevánsnak tartják (4-es vagy 5-ös válaszok), de a legkevésbé elégedettek vele (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondolnak, mi lehet ennek az oka, hogyan lehetne fejleszteni ezeket a területeket?	beszélgetés	5	
Az projekt első évében két fontos intézmény került kialakításra. Az egyik a Kábítószerügyi Civil Koordinációs Testület (KCKT), a másik a Drogszakmai Civil Ombudsman (DCO) intézménye. Ezeknek az intézményeknek a működésével kapcsolatban a MADÁSZSZ a monitoring kérdőívekben rendszeresen vizsgálja a bevont szervezetek véleményét.	A monitoring eredmények felvezetése.	1	
A monitoring eredmények azt mutatják, hogy a bevont szervezetek egy része nem kapcsolódik be a KCKT tevékenységébe. Hogyan lehetne Önök szerint a KCKT munkáját vonzóbbá tenni a bevont szervezetek, illetve általában a drogszakmai szervezetek számára. Hogyan lehetne a szervezetek ez irányú aktivitását növelni? Ugyan a szervezetek zöme úgy látja, hogy van értelme a munkacsoportoknak (3 szervezet esetében volt 3-as válasz), azonban mégis sokan vannak, akik saját szervezetük (4 szervezet értéke <3, 5 szervezeté 3), illetve a terület számára nem érzik a hozadékát (1 szervezet értéke 2, 8 szervezeté 3). Mi lehet ennek a hátterében? Milyen irányba kellene elmozdulni a KCKT működésének?	A 2. táblázat kivetítése. Beszélgetés	7	
A monitoring eredményei a DCO működésével kapcsolatban azt jelzik, hogy a bevont szervezetek tudnak a DCO munkájáról, de nem fordulnak hozzá, illetve nem észlelik a DCO megkeresését (volt megkeresés a pályázati finanszírozás kapcsán és a KENYSZI-s ügy kapcsán is). Ugyan még nagyon a kezdeti lépéseket teszi az intézmény, még alakulóban van a működésmódja (erre szükség is van, hiszen e tekintetben a legalacsonyabb a munkájával az elégedettség), de éppen ezen a ponton jó lenne megismerni a szervezetek véleményét arról, hogy mi az a megkeresési mód, kapcsolattartási forma, ami a	A 3. táblázat kivetítése. Beszélgetés	7	

jelenleginél nagyobb eséllyel tudja bevonni a szervezeteket a működésbe.			
JÖVŐBELI TERVEK		31	107
<p>A JÖVŐBENI TEVÉKENYSÉGEK RÖVID BEMUTATÁSA: projekt keretében tervezett tevékenységek egy része folyamatosan zajlik a hátralévő időszakban is (KCKT, DCO tevékenysége, MADÁSZSZ kommunikációs tevékenysége – ezekről már volt szó). A tevékenységek egy másik része azonban még nem kezdődött el. A jövőben megkezdődő fejlesztések/tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten: a MADÁSZSZ országos szinten végzett szakmapolitikai tevékenységének megjelenítése a helyi döntéshozók felé történő érdekérvényesítésben. – Non-profit vállalkozási képzés a bevont szervezetek számára – Mentori szolgáltatások a bevont szervezetek számára. Ezt a szolgáltatást a MADÁSZSZ már kiképzett munkatársai végzik, mivel a mentori munkában előnyt jelent, hogy kontextusában is ismerik az aktuális folyamatokat, szakmai kihívásokat, és magukat a szervezeteket is. – Vezetői szupervízió, csoport coaching a bevont szervezetek számára: a MADÁSZSZ 2013-ban a Báthory pályázat keretében tagszervezeti igények alapján vezetői szupervíziós lehetőséget biztosított a tagszervezetei számára. Ennek sikere alapján a norvég projekt is biztosítja a bevont szervezeteknek ezt a lehetőséget. – A terület reprezentánsainak TEDxDANUBIA előadói közötti megjelenéséért végzett szakmai lobbis tevékenység: a TED-ek tartalmilag és retorikájukban jó keretet nyújthatnak ahhoz, hogy a drogjelenség kérdéseit széles kör számára tegye elérhetővé, színvonalas és fogyasztható formában. – A projekt során elsajátított új technikákkal megvalósított kezdeményezések bemutatkozását lehetővé tevő kiadvány. Az alkalmazott empowerment szemlélet - amely egyfajta knowhow-ként szolgálhat a civil szektor más „nehéz”, stigmatizált területeinek is - továbbadása a színterünkön dolgozó szakmai szereplőknek. – Civil Fórum 2015 – MADÁSZSZ IV. éves konferenciája 		4	

A következő kérdéssorban a projekt hátralévő tevékenységeivel kapcsolatban kérjük a véleményüket.	3. kérdőív	5	
Melyek azok a területek, amelyeket a leginkább relevánsnak tartják (4-es vagy 5-ös válaszok)? Miért? Melyek azok, amelyek a legkevésbé relevánsak (1-es vagy 2-es válaszok)? Miért?	beszélgetés	5	
Melyek azok a területek, amelyek a leginkább megvalósíthatóak (4-es vagy 5-ös válaszok)? Miért? Melyek azok, amelyek a legnehezebben megvalósíthatóak (1-es vagy 2-es válaszok)? Miért? Mit lehetne tenni a megvalósíthatóság javítása érdekében?	beszélgetés	5	
Melyek azok a területek, amelyeket a leginkább relevánsnak tartják (4-es vagy 5-ös válaszok), de a legkevésbé megvalósíthatónak (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondolnak, mi lehet ennek az oka, van-e valami konkrét elképzelésük, hogy hogyan lehetne ezeket a célokat, tevékenységeket megfelelően megvalósítani?	beszélgetés	5	
Kicsit külön is térjünk ki a helyi szinten zajló proaktív érdekérvényesítő tevékenységre. A monitoring kérdőívek a helyi szakma-politikai folyamatok tekintetében a szervezetek elégedetlenségét jelzik. A projekt keretében – mint említettük – a MADÁSZSZ országos szinten végzett szakmapolitikai tevékenységének megjelenítéséről lenne szó a helyi döntéshozók felé történő érdekérvényesítésben. – Mennyire látják reális esélyét annak, hogy szervezetük a helyi drogpolitika megújuló motorjává váljon? – Saját szervezetük fejlődése érdekében mennyire látják szükségesnek, hogy helyi szinten a szakmai érdekérvényesítés meghatározó tényezőivé váljanak? – Mennyire látják esélyesnek, hogy a létező KEF-ben meghatározó erővé váljanak, ha jelenleg nem azok?	A 4. táblázat kivetítése. Beszélgetés	7	
IGÉNYEK:		11	118
Önök szerint a MADÁSZSZ milyen szolgáltatásokkal, vagy programokkal, tudná segíteni a szervezetek működését?	A felmerülő programokat, szolgáltatásokat felírni a táblára.	5	

Kérem, rangsorolják ezeket abból a szempontból, hogy melyik a legjelentősebb (legfontosabb) ezek közül.	Rangsoroló szavazás	3	
Kérem, rangsorolják ezeket abból a szempontból, hogy a saját szervezetek mennyire profitálna az adott szolgáltatásból, programból.	Rangsoroló szavazás	3	
ZÁRÁS		2	120
<ul style="list-style-type: none"> - Egyéb, amit fontosnak tartanak elmondani, és eddig nem került elő. - Zárás, elköszönés. - Az eredményekről MADÁSZSZ tájékoztatja a szervezeteket. 		2	

1. KÉRDŐÍV

Az Ön által képviselt szervezet neve:				
Az Ön neve:				
Szervezetbeli tisztsége:				
Mióta dolgozik ennél a szervezetnél:				év
Kér-e visszajelzést az eredményekről?		igen		nem
Ha igen, adja meg e-mail címét:				

2.KÉRDŐÍV

Kérjük, osztályozza 1-től 5-ig terjedő skálán a MADÁSZSZ felsorolt tevékenységeinek az elmúlt egy évben való megvalósítását aszerint, hogy mennyire elégedett azokkal, (1=egyáltalán nem vagyok elégedett, 5=nagyon elégedett vagyok, 9=nem tudom) illetve, mennyire tartja ezeket a tevékenységeket a drogszakma képviselete szempontjából relevánsnak (1=véleményem szerint egyáltalán nem releváns, 5=véleményem szerint nagyon releváns, 9=nem tudom)!

	elégedettség	relevancia
MADÁSZSZ Konferencia 2013 Iskola(i programok) a határon - címmel		
Civil Fórum 2014 Drošosultság - Új utak a drogszakma érdekvédelmében - címmel		
MADÁSZSZ honlap működtetése		
Facebook-aktivitás		
A MADÁSZSZ kommunikációs tevékenységének fejlődése		
Rendszeres állásfoglalások, reagálások drogpolitikai kérdésekben		
Kábítószerügyi Tanácsban (KT) való jelenlét		
Társadalmi attitűdformálás		
A MADÁSZSZ érdekérvényesítő tevékenységének fejlődése		
A MADÁSZSZ tevékenységének helyzet-adekvátsága, reflektálása a terület igényeire		

3. KÉRDŐÍV

Kérjük, osztályozza 1-től 5-ig terjedő skálán a projekt jövőben megkezdődő fejlesztéseit/tevékenységeit aszerint, hogy mennyire tartja ezeket a tevékenységeket a drogszakma képviselője szempontjából relevánsnak (1=véleményem szerint egyáltalán nem releváns, 5=véleményem szerint nagyon releváns, 9=nem tudom) **illetve, hogy mennyire tartja megvalósíthatónak (1=egyáltalán nem megvalósítható, 5=teljes mértékben megvalósítható, 9= nem tudom)!**

	Mennyire	
	A) releváns	B) megvalósítható
Proaktív érdekvégyesítő tevékenység helyi szinten:		
Non-profit vállalkozási képzés a bevont szervezetek számára		
Mentori szolgáltatások a bevont szervezetek számára		
Vezetői szupervízió, csoport coaching a bevont szervezetek számára.		
A projekt során elsajátított új technikákkal megvalósított kezdeményezések bemutatkozását lehetővé tevő kiadvány		
TEDxDANUBIA előadói közötti megjelenés		
Civil Fórum 2015		
Ön szerint mi(k) lenne(nek) a leginkább releváns téma(k)?		
MADÁSZSZ IV. éves konferenciája		
Ön szerint mi(k) lenne(nek) a leginkább releváns téma(k)?		